

Gazeta

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVII nr. 788

vineri 5 februarie 1965

8 pagini 25 bani

REALIZĂRI

Bilanțul însuflețitor al anului 1964

Condensind în limbajul cifrelor imaginea rezultatelor unui an de rodnică muncă desfășurată de întregul nostru popor, recentul comunicat al Direcției Centrale de Statistică confirmă încă o dată trănicia economiei noastre socialiste, avântul culturii și progresele obținute în patria noastră în ridicarea nivelului de viață material și cultural al oamenilor muncii. Cifrele și datele comunicatului reprezintă o nouă dovadă a justetei politicii partidului, a caracterului ei profund științific.

Anul trecut, producția industrială globală a crescut cu 14,1 la sută față de 1963, sarcinile în acest sector fiind realizate în proporție de 102,6 la sută. Una dintre caracteristicile de bază ale dezvoltării noastre economice din anii șesenalului o reprezintă ritmul ei înalt. Pe ansamblul anilor 1960—1964 producția industrială a țării a înregistrat un ritm mediu anual de creștere de 14,8 la sută, ceea ce a făcut ca producția globală industrială din anul trecut să fie de două ori mai mare decât cea realizată în 1959.

Comunicatul reliefează dezvoltarea cu precădere a ramurilor industriei grele, ramuri solăritoare pentru progresul întregii economii. Față de 1963, producția industriei energiei electrice și termice a crescut cu 22 la sută, a industriei chimice cu 24 la sută, a industriei construcției de mașini și prelucrării metalelor cu 18 la sută.

În anul 1964 au intrat în funcțiune noi și importante obiective industriale, sporind în mod substanțial potențialul economic al țării. Comunicatul subliniază în același timp, marile progrese obținute în ridicarea nivelului tehnic al producției.

Agricultura a făcut în anul 1964 noi pași înainte pe calea dezvoltării ei intensive și multilaterale. La sfârșitul anului trecut parcul agricol de mașini și utilaje totaliza 74 400 de tractoare fizice, 63 500 de semănători mecanice, 35 200 de combine pentru cereale păioase și alte mașini. În perioada 1960—1964 s-a realizat în medie, pe an, o producție totală de cereale de 10,3 milioane tone, față de 9,2 milioane tone media celor cinci ani anteriori.

Deosebit de concludente sînt cifrele comunicatului și în ce privește dezvoltarea învățămîntului și culturii. Din datele Direcției Centrale de Statistică rezultă deosebit de pregnant imaginea grijii pe care partidul o acordă ridicării nivelului de cultură al poporului.

În anii 1960—1964 s-au construit pentru învățămîntul de cultură generală 20 000 de săli de clasă, un mare număr de laboratoare, ateliere școlare etc. Astăzi școlile de toate gradele dispun de condiții ca procesul de învățămînt să se desfășoare la un nivel tot mai înalt.

Datorită măsurilor luate an de an pe linia dezvoltării învățămîntului, în anul școlar 1964—1965 au fost cuprinși în învățămîntul de toate gradele peste 3 700 000 de elevi și studenți, cu 8 la sută mai mulți decît în anul școlar precedent. Numai în învățămîntul de cultură generală numărul elevilor înserși la începutul anului școlar 1964—1965 a fost de 3 321 000, în timp ce în învățămîntul profesional au intrat 181 000 de elevi, iar în învățămîntul tehnic și tehnic de maștri peste 67 000 de elevi. Anul 1964 a înscris o dată istorică în istoria școlii noastre — generalizarea învățămîntului de 8 ani.

Relevind succesele remarcabile înregistrate în domeniul învățămîntului, cifrele comunicatului sînt o mărturie grăitoare a devotamentului cu care slujitorii școlii traduc în viață sarcinile ce le-au fost trasate de partid. Zeci de mii de tineri bine pregătiți, absolvenți ai școlilor și ai instituțiilor de învățămînt superior au intrat în producție aducîndu-și contribuția la îndeplinirea mărețelor obiective ale șesenalului.

Ilustrînd grija pe care partidul și statul nostru o manifestă față de satisfacerea cerințelor materiale și culturale ale poporului nostru, comunicatul Direcției Centrale de Statistică reliefează și înfăptuirile remarcabile obținute în domeniul creșterii nivelului de viață al oamenilor muncii. Măsurile luate în această privință de partid și guvern s-au răsfrînt din plin și asupra slujitorilor școlii. Au fost majorate salariile învățătorilor și educatorilor din învățămîntul elementar și preșcolar, iar pînă la sfârșitul anului 1965 acțiunea de majorare a salariilor va cuprinde pe toți cei ce muncesc în școli. Mii de cadre didactice au primit locuințe noi, au beneficiat de odihnă și tratament în stațiunile balneoclimaterice.

Bilanțul rodnic al muncii însuflețite a întregului nostru popor, care urmează cu fidelitate politica partidului, reprezintă un puternic imbold spre realizarea în viitor de noi și însemnate succese.

CITIȚI:

În regiunile
patriei

(pag. 2)

Opinii

(pag. 3)

Modernizare

(pag. 4—5)

Probleme
educative

(pag. 6)

De la
Ministerul
Învățămîntului

(pag. 7)

În centrul majorității microraianelor nou construite în diferite orașe ale patriei se înalță, luminoasă, și o nouă școală. În imagine, aspect din Galați. Pe prim plan, în dreapta, școala.

Experimentul la clasele I-IV

Problema predării de către mai multe cadre didactice începînd din clasele I-IV e veche la noi — deschisă în sec. XIX — și, cum nu apar probleme fără posibilitatea soluției lor, vechimea acestora devine și ea argument în favoarea sistemului preconizat. Preconizat și experimentat — cum s-a vădit în cursul ultimei ședințe a Comisiei centrale pentru îndrumarea experimentului privind predarea pe specialități la clasele I-IV (23. I. 1965), ședință la care au participat, în afara membrilor comisiei, circa 100 de persoane: învățători, profesori, directori de școli, inspectori metodiști, cadre universitare, reprezentanți ai institutelor de perfecționare a cadrelor didactice, ai Institutului de științe pedagogice și ai Ministerului Învățămîntului.

Ședința a fost deschisă de tov. Costin Nădejde, adjunct al ministrului învățămîntului, care a subliniat necesitatea de a se realiza condiții superioare de desfășurare a experimentului în faza următoare, de natură să ducă la rezultatele cele mai concludente, întrucît extinderea noului sistem implică o răspundere considerabilă.

Lucrările ședinței s-au caracterizat printr-o participare vie a celor prezenți, prin abordarea adecvată, esențială a obiectului discuției. „Menționăm — a spus în încheiere tov. prof. univ. I. Berca, director general în Ministerul Învățămîntului — că în cea mai mare măsură consfătuirea a subliniat superioritatea sistemului predării diferențiate la clasele mici, sistem căruia i se prevede un rol însemnat în viitorul învățămîntului nostru”.

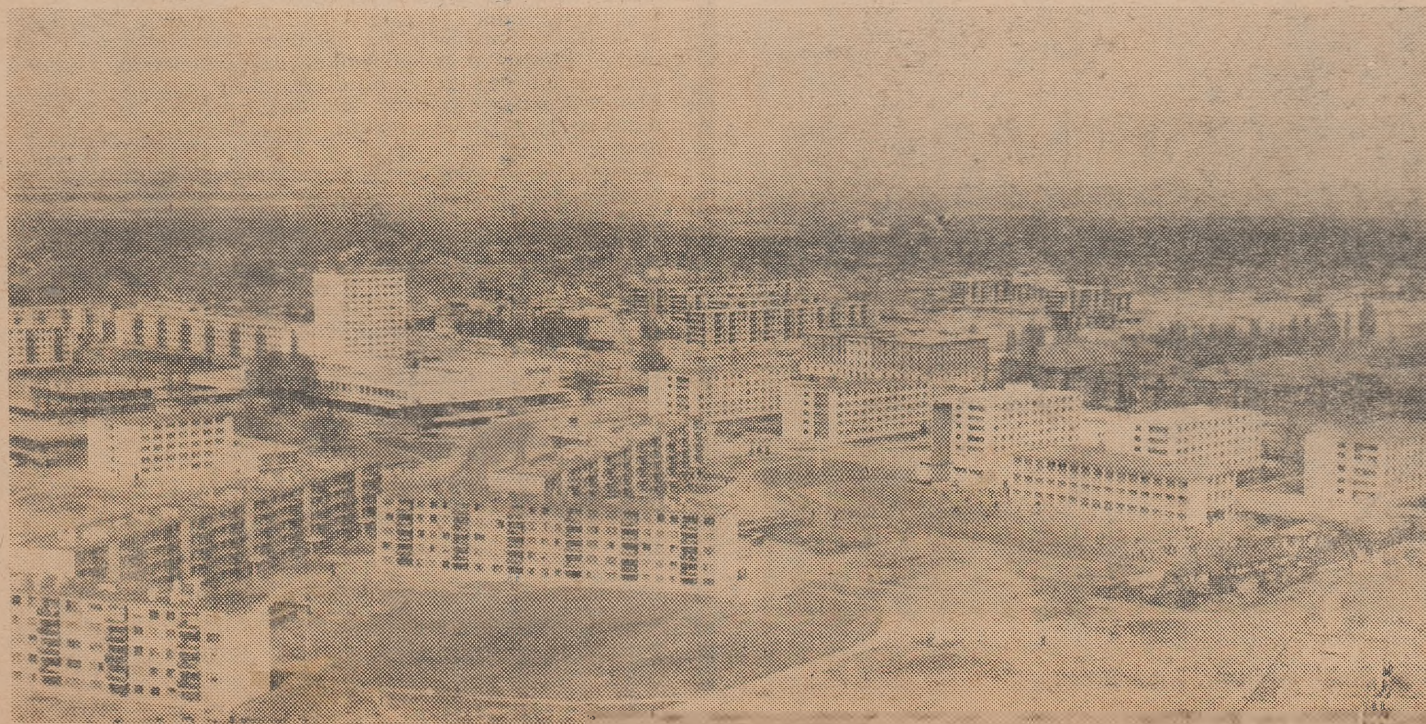
Darea de seamă a Comisiei centrale, expusă de conf. univ. P. Popescu Neveanu, director adjunct al Institutului de științe pedagogice, a reflectat în linii mari cercetările și rezultatele de pînă acum. Au prezentat de asemenea mult interes intervențiile la discuție ale tovarășilor V. Bunescu, director adjunct al Institutului de științe pedagogice prof. univ. N. Apostolescu, prof. univ. St. Pîrsănescu etc. Dările de seamă speciale — privitoare, una, la aspectul instructiv și alta la cel educativ al experimentului — expuse de cercetătorii științifici Cornelia Marinescu și Luminița Ghivirigă, s-au adăugat la informațiile substanțiale prezentate de tov. I. Radu, inspector general șef în Ministerul Învățămîntului, conf. univ. V. Radulian (Bacău) și conf. univ. V. Țircovnicu (Timișoara). Numeroși participanți la ședință au relatat o serie de date semnificative și au prezentat puncte de vedere valoroase.

644 zile de teren efectuate de către membrii comisiei și cercetătorii Institutului de științe pedagogice (1963-64), un sondaj experimental efectuat în toată țara (aprilie 1964), la darea și prelucrarea probelor căruia au luat parte peste 40 de cercetători și 2 000 de cadre didactice — au stat la baza celor afirmate și dezbătute în ședință. Rezultatele înregistrate pînă acum în cadrul experimentului demonstrează din ce în ce mai clar că predarea pe specialități la clasele I-IV constituie un progres în raport cu sistemul predării de către un învățător: capacitatea intelectuală a elevilor crește simultan cu scăderea oboseții, ceea ce e de observat atît la clasele experimentale mici, cît și, mai ales, la cele mari, evolute pe această cale. Progre-

TUDOR TOPA

cercetător științific la Institutul de științe pedagogice

(Continuare în pag. 7-a)

PROFILURI

De-a lungul anilor am cunoscut mulți oameni îndrăgostiți de meseria lor. I-am văzut muncind cu pasiune, făcând adesea eforturi considerabile, neprecupețind nici forțe, nici timp. Unul dintre aceștia este Victor Giurăscu, învățător în satul Radu Vodă, comuna Lupșanu, raionul Lehtiu.

Pedagog destoinic, Victor Giurăscu lucrează de peste un sfert de veac la școala din Radu Vodă, punându-și tot sufletul atât în munca din școală, cât și în cea culturală și cetățenească. În tot cursul zilei îl găsești ba la școală, ba la câminul cultural, la bibliotecă sau la cooperativa agricolă de producție, unde ține o conferință ori ajută la organizarea unei discuții legate de probleme care-l interesează pe cooperatori. Ca cetățean el a luat parte la acțiunea de înfrumusețare a satului, a pus umărul pentru construirea căminului cultural și a altor clădiri de folos obștească din comună. În vara anului 1964, când l-am vizitat, l-am găsit pregătind o conferință în legătură cu apărarea și dezvoltarea bunurilor obștești. Am vorbit împreună, cu acel prilej, despre rolul învățătorului în viața nouă a satului nostru și am constatat că Victor Giurăscu este un entuziast și devotat participant la efortul general de construire a socialismului care aduce o viață an de an mai luminoasă și mai fericită întregului nostru popor.

Pentru devotamentul și sîrghința lui în muncă, pentru entuziasmul cu care își duce la îndeplinire misiunea, pentru întreaga lui comportare, oamenii îl iubesc și îl stimează. Care dintre foștii lui elevi — unii sînt astăzi oameni maturi — nu-i poartă recunoștință? Chiar și cei mai vîrstnici, deși nu i-au fost elevi, îl cinstesc ca pe un om la care au găsit totdeauna un sfat înțelept.

Numele lui Victor Giurăscu e cunoscut și în alte comune. Mulți învățători și profesori din satele vecine apreciază că Victor Giurăscu este un coleg de la care au ce să învețe. De aceea, în anul 1964, când i s-a acordat titlul de „învățător emerit”, ei s-au bucurat sincer, privind acest lucru ca pe o binemeritată răsplată acordată de stat.

Faptul că anul acesta cetățenii din comuna Lupșanu l-au propus candidat al F.D.P. în alegerile de deputați în Marea Adunare Națională constituie desigur pentru Victor Giurăscu încă o dovadă a încrederii de care se bucură în fața maselor, dar și o misiune de onoare, de a-i reprezenta cu cinste în cel mai înalt for al statului nostru socialist.

ȘERBAN NEDELCU

Pentru un tînr absolvent este o mare mulțumire ca la locul de muncă să poată primi îndrumări utile de la oameni competenți și destoinici. Îmi amintesc cu emoție de sfaturile venite din partea lui. Gheorghe Arsenescu, directorul școlii din Topoloveni, la începutul carierei mele de profesor. Cu modestie căuta să-mi împărtășească din experiența sa pedagogică și de viață. Admiram la dînsul mai ales regimul de lucru. Studiind necontenit și cu o rară meticulozitate a obținut remarcabile rezultate în procesul de învățămînt, fiind un exemplu de conduită profesională.

Profesor de prestigiu, a educat cu dragoste și dăruire peste douăzeci de generații de elevi. A funcționat mai întîi ca învățător, apoi a absolvit facultatea de matematici iar din dorința perfecționării s-a prezentat la examenul pentru obținerea gradului I, pe care l-a trecut cu succes.

Mulțumirea problemelor ce-l preocupă face din profesorul Arsenescu un talentat pedagog, un participant activ la toate problemele școlii și ale comunei, preocupat de bunul mers al întregii clase obștești. S-a adus contribuția la toate transformările petrecute în starea școlii, atingîndu-și astfel nu numai scopul și aprecierea cadrelor didactice, ci și ale tuturor locuitorilor din Topoloveni. De aceea și l-au propus drept candidat pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională.

prof. DOINA MAXUTOVICI

De șase ori cetățenii comunei Costești, din raionul cu același nume al regiunii Argeș, au propus prima dată în statul popular al românilor pe Alexandru Ispas, directorul școlii medii. Tot de atîtea ori el a fost ales deputat, contribuind prin activitatea sa la frumoasele realizări cu care se mîndresc azi cetățenii comunei Costești. Acum el este din nou candidat al F.D.P. pentru alegerile în sfaturile populare comunale.

Pe drept cuvînt cetățenii comunei Costești îi acordă lui Alexandru Ispas toată încrederea lor. Ei l-au simțit mereu alături în toate acțiunile sociale și obștești. Cinematograful, o frumoasă casă a culturii, introducerea luminii electrice sînt numai cîteva din înfăptuirile la care și-a adus contribuția. Circumscripția lui a primit anul

acesta stegulețul de circumscripție fruntașă. Locul ulițelor strîmte, noroioase l-a luat o șosea largă, de curînd asfaltată, pe marginea căreia, la îndemnul și cu concursul tovarășului Ispas, cetățenii circumscripției și elevii școlii au plantat tei. Tot așa a apărut, în mijlocul circumscripției un mic parc de odihnă și recreere.

Ceea ce constituie însă mîndria și pasiunea lui Alexandru Ispas este școala, căreia i-a închinat toată capacitatea sa de muncă. Cei 1000 de elevi ai școlii medii din Costești învață acum într-o impunătoare clădire înzestrată cu mobilier nou și material didactic modern. Aici își petrec Alexandru Ispas cea mai mare parte a timpului, dedicîndu-se cu devotament și pricepere muncii de instruire și educare a elevilor.

Azi, în comuna Costești majoritatea locuitorilor cu case noi, cu lumină electrică, aparate de radio, televizoare. Crește mereu nivelul de viață material și cultural. La toate aceste realizări își aduce larg contribuția și comunistul Alexandru Ispas.

ELENA RADU învățătoare

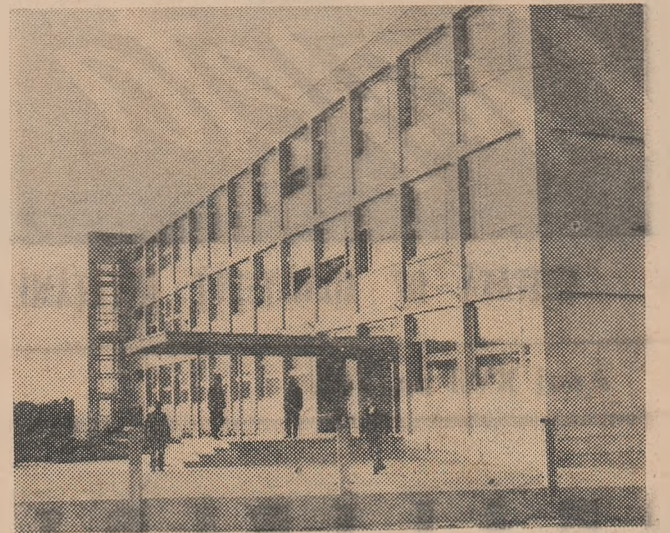
Nimic din înfățișarea profesoarei Maria Pariza de la Școala medie „Frații Buzzești” din Craiova nu-ți sugerează clocotitoarea energie de care este însuflețită. Dacă ai însă prilejul să lucrezi alături de ea nu poate să nu te impresioneze marea ei putere de muncă, entuziasmul pe care îl pune în tot ce întreprinde. Mereu în primele rînduri ale celor mai buni profesori din oraș, mereu în fruntea acțiunilor social-culturale, profesoara Maria Pariza se bucură de stima și admirația cadrelor didactice și a tuturor celor ce o cunosc. Ca profesoară și dirigintă, a fost deseori popularizată pentru metodele pedagogice folosite și rezultatele obținute.

În adunarea în care a fost propusă drept candidat în alegerile pentru sfaturile populare mulți vorbitori s-au referit și la activitatea desfășurată de tovarășa Pariza ca membră a comisiei permanente pentru învățămînt și cultură. Ea a participat activ la lucrările comisiei, a adus în dezbatere probleme importante, pentru continuă îmbunătățire a nivelului învățămîntului. De mult interes s-a bucurat, de pildă, studiul întocmit din inițiativa ei în anul școlar trecut cu privire la măsurile ce trebuie luate pentru a se asigura o mai bună pregătire a absolvenților care se prezintă la concursurile de admitere în școlile medii și profesionale.

Apreciînd activitatea didactică și abilitatea desfășurată de ea pînă acum căreia au luat cuvîntul în adunarea de propuneri și-au manifestat încrederea că prof. Maria Pariza ca obține și în viitor noi și importante succese în noblele ei muncă.

prof. I. CĂLIN

În regiunile patriei

Clădirea Grupului școlar petrol-chimie din Craiova

Oltenia

Discutam nu de mult cu unul din inspectorii care lucrează la secția de învățămînt a regiunii Oltenia. Cătreierasem împreună cîteva raioane și ne-am oprit apoi în parcul Tirgu-Jiului, la masa de piatră a lui Brîncuși. De aici, pe sub „Poarta sărutului”, se profilează pe cerul albastru silueta de rîndnică a „Coloanei infinitului”. În jur liniște, în zare umbrele munților gorjeni. Cadrul avea doar o legătură indirectă cu discuția noastră. Nu vorbeam despre arta marelui cioplitor și nici despre artă în general. De fapt treceam în revistă unele probleme legate de obiectivele vizitate. Și totuși...

...Regiunea Oltenia, spunea tovarășul meu, dispunea în trecut de un număr foarte mic de școli. Numărul unităților școlare de care dispune astăzi depășește cifra de 1467. În fiecare comună există cel puțin o școală de 8 ani. Școlile medii? Da. Erau în trecut 10 licee. Numărul lor este acum de 42. Multe dintre ele funcționează în mediul rural, unde altădată existau doar școli de 4 ani — și acelea într-un număr insuficient.

Pe traseul nostru am întîlnit cîteva din noile școli medii. La Cornu, Dioști, Novaci, Cujmir, Rovinari, Peșteana, Iancu Jianu, Peștișani și în multe alte comune. Afluxul copiilor spre învățatură este impresionant. Numărul elevilor din școlile medii a crescut față de anul școlar 1938/1939 de peste 30 de ori.

Craiova, acum centru universitar, are un institut agronomic cu două facultăți și un institut pedagogic cu 5 facultăți. Pînă la 1 ianuarie 1964, Institutul agronomic a dat producției 2290 de ingineri agronomi și ingineri mecanizatori. În 1962 a intrat în școli prima promoție de absolvenți ai Institutului pedagogic.

În Oltenia, ca pretutindeni în patrie, se învață mereu. Se învață peste tot, dar mai ales în școli. Figurile zîmbitoare ale sutelor de mii de copii pentru învățatura cărora regimul nostru n-a precupețit nici un efort te întovărășese pretutindeni.

M. V.

Suceava

Un inventar al realizărilor obținute în regiunea Suceava în domeniul învățămîntului ar trebui să cuprindă nenumărate pagini, dispuse pe numeroase capitole. Fiindcă nu există latură a muncii școlilor în care să nu se fi obținut succese, nu există localitate în care învățămîntul să nu se fi dezvoltat. În rîndurile de față nu vom vorbi însă nici de rețeaua școlară care împînzește întreaga regiune, nici de sutele de noi localități școlare construite în ultimii ani, nici de munca pe care o desfășoară cadrele didactice la clasă. Ne-am oprit, din nenumăratele realizări ce ar trebui înscrise în inventarul de care aminteam, asupra unuia de o deosebită semnificație pentru contribuția multilaterală pe care cadrele didactice o aduc în opera inițiată de partid pentru ridicarea culturală a poporului nostru, în activitatea de răspîndire a culturii și științei în rîndurile maselor largi de oameni ai muncii.

Iată cîteva date. În ultimul an s-au ținut la căminele culturale din regiune 32181 conferințe, la care au participat 6253852 cetățeni. La expunerea acestor conferințe și-au adus o largă contribuție numeroși profesori de matematică, fizică, științe naturale, literatură, istorie, geografie etc. Mii de cadre didactice au participat la acțiunea de răspîndire a cărții, conducînd cercurile de citit, organizînd recenzii și convorbiri pe teme literare. Învățătorii și profesorii din Putna, Goroaia, Fundul Moldovei, Vama, Leorda, Dumbrăveni etc. îndrumă cu multă pricepere activitatea artiștilor amatori. Echipa de teatru din Dolhasca, din care fac parte, alături de țărani muncitori, și cadrele didactice din comună, a obținut la Festivalul bial „I. L. Caragiale” titlul de laureată. Pentru cel de al IV-lea Festival artiștii amatori din Dolhasca pregătesc piesa „Punctul culminant” de Gh. Vlad.

Împletind munca didactică cu cea social-culturală, învățătorii și profesorii din regiunea Suceava înscriu an de an noi succese în ridicarea nivelului de cultură al poporului.

L. O.

În laboratorul de chimie al Școlii medii nr. 3 din Bacău

Metodica predării istoriei la clasele I-IV

În ultimul timp Ministerul Învățământului, Institutul de științe pedagogice, Editura didactică și pedagogică au acordat o atenție mai mare elaborării metodicilor de predare a diferitelor obiecte de învățămînt. Pînă în prezent au apărut zece asemenea metodici. „Metodica predării zoologiei în școala medie de cultură generală” (1964), „Îndrumări metodice pentru predarea îndeletnicirilor practice în clasele I—IV” (1964), „Metodica predării chimiei în școala generală de 8 ani” (1964), „Predarea fizicii în școala generală de 8 ani” (1964), „Metodica predării istoriei în școala de 8 ani — predarea cunoștințelor de istorie a patriei la clasele I—IV” (1962), „Metodica predării limbii romine (citit-scris, citire)” (1964), „Metodica predării limbii engleze” (1964) — iată cîteva din noile lucrări de metodică ce stau în prezent la dispoziția învățătorilor și profesorilor.

Redacția Gazetei învățămîntului s-a adresat unui număr de cadre didactice cu îndelungată experiență la catedră pentru a-și spune părerea asupra metodicilor apărute. În numărul de față publicăm cîteva considerații pe marginea „Metodicii predării istoriei în școala de 8 ani — predarea cunoștințelor de istorie a patriei la clasele I—IV”, care stă la îndemina învățătorilor de aproximativ doi ani.

★

Tov. Constantin Arsene, învățător emerit din Pitești, este de părere că metodică de istorie, a cărei nevoie stringentă este de mult simțită de toți cei ce lucrează cu elevii mici, are meritul de a aborda cîteva din problemele importante ale predării. Astfel, ea indică metode și procedee pentru desfășurarea unor tipuri de lecții, pentru aplicarea unor elemente moderne în predare, pentru formarea reprezentărilor și noțiunilor de istorie, pentru sporirea resurselor educative ale lecțiilor, în special în direcția dezvoltării dragostei față de patrie a școlărilor etc.

Tov. Eliza Paveliu, învățătoare emerită din București, a declarat la rîndul ei: Lucrarea se remarcă prin strădania autorilor de a oferi cititorului un material cit mai bogat. Planurile de lecții, schițele de plan pe teme dintre cele mai importante (și mai dificile uneori) din programa și manualele școlare — sînt orientative. Mă gîndesc, de exemplu, la planurile lecțiilor „30 Decembrie” (clasa I), „Ștefan cel Mare și Vrîncioaia” (clasa a II-a), „Horia, Cloșca și Crișan” (clasa a III-a), „Luptele poporului român pentru apărarea patriei” (clasa a IV-a).

În același timp, însă, învățătorii consultați consideră că metodică nu răspunde așa cum ar trebui tuturor cerințelor predării. Ei s-au referit astfel, în primul rînd, la faptul că nu s-a asigurat o dozare chibzuită a problemelor tratate.

Tov. Alexandrina Boneanu, învățătoare emerită din Lehliu, spune de exemplu următoarele: În lucrare predomină tratarea problemelor de pedagogie generală, valabile pentru orice obiect de învățămînt. Apoi, se face prea mult loc teoretizării despre obiectul istoriei patriei,

despre felul cum se reflectă cunoștințele de istorie de la clasele I—IV în planul de învățămînt, în programele și manualele școlare etc. — toate acestea în detrimentul îndrumării concrete privind predarea lecțiilor. Din circa 400 de pagini, doar aproximativ 100 (respectiv capitolul VI), prezintă indicații practice pentru desfășurarea orei de curs. Îmi permit, de aceea, o propunere: la edițiile viitoare să fie mult restrinse mai ales capitolele I (Obiectul istoriei patriei și al metodicii de predare), II (Cunoștințele de istorie la clasele I—IV reflectate în planul de învățămînt, programele și manualele școlare), III (Bazele formării reprezentărilor și noțiunilor de istorie la clasele I—IV). În schimb, este necesar să se lărgască mult capitolul VI, care tratează problemele concrete ale lecției.

Și **tov. C. Arsene** consideră că dezvoltarea exagerată a părții teoretico-științifice în dauna celei practic-aplicative este una din lipsurile importante ale metodicii. Uneori, îndeosebi în capitolele III și IV, fundamentarea teoretică a formării reprezentărilor și noțiunilor de istorie, a problemelor educării elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar prin lecții este prezentată într-o formă atît de amplă, încît metodică lasă impresia unui tratat de documentare psihologică și pedagogică.

Mai sînt și alte materiale care încarcă inutil cuprinsul cărții. De exemplu, unele texte din literatura beletristică sînt transcrise integral în loc să se indice doar opera, autorul și paginile la care pot fi găsite (vezi paginile 64, 77, 84, 100, 275). De asemenea, măresc nejustificat volumul lucrării și numeroasele reproduceri după tablouri cu conținut istoric (paginile 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 166, 183, 189), care se găsesc de altfel și în manual. Un singur tablou analizat din punctul de vedere discutat era suficient.

De aceeași părere este și **tov. Eliza Paveliu** care a subliniat în plus că și capitolul VIII, despre rolul învățătorului în predarea cunoștințelor de istorie, poate lipsi întru-cît, după cum lesne se vede și din titlu, repetă lucruri spuse pe parcursul lucrării sau probleme cunoscute de toți. De altfel, în întreaga carte se spun prea adesea lucruri cunoscute chiar și începătorilor în arta predării și se repetă o serie de probleme de la un capitol la altul.

Socotind pe bună dreptate că metodică este menită să fie un instrument curent de lucru, la care apelezi des și care trebuie să te orienteze într-un timp foarte scurt asupra problemelor care te interesează, învățătorii cer să se elimine balastul din cuprinsul lucrării în discuție pentru a se face suficient loc indicațiilor precise cu privire la desfășurarea orelor de curs, pentru a o face mai ușor de minuit.

Cadrele didactice consultate s-au referit și la aspectele care ar trebui să îmbogățească actualul capitol VI, consacrat acestor indicații.

Tov. E. Paveliu, bunăoară, socotește că este nevoie de mult mai multe exemple de planuri de lecție sau măcar de schițe ale acestora. „Aceasta — a spus tov. Paveliu — nu pentru a șabloniza predarea, ci pentru ca învățătorul să găsească exemple concrete pentru cît mai variate situații în care îl pune predarea. Să apară planuri la fiecare clasă și pentru fiecare tip de lecție, să se însereze și planuri în care se îmbină mai multe metode. Sînt necesare exemple de planuri ale lecțiilor mai dificile — lecții cap de capitol, lecții sfîrșit de capitol, de recapitulare parțială și finală”.

Tov. Gherghina Stancu, învățătoare emerită din București, crede că, în afară de planurile pentru lecția de comunicare existente în lucrare, erau necesare și planuri pentru alte variante ale ei. Bunăoară spune tov. Stancu, pentru lecția de comunicare pe bază de diafilm, pe bază de film, pentru lecția de comunicare la muzeu, pentru lecția de comunicare prin vizite și excursii. Ca-

pitoul VI nu accentuează suficient asupra necesității de a folosi mijloacele audio-vizuale moderne în predarea cunoștințelor de istorie și nu dă toate explicațiile și îndrumările de care este nevoie cu privire la acest aspect al predării.

Tov. C. Arsene a precizat amănunțit ce planuri (sau schițe) de lecții n-ar trebui în nici un caz să lipsească la clasa a IV-a: „Formarea poporului român”, „Țara Românească în timpul lui Mircea cel Bătrîn”, „Moldova în timpul lui Ștefan cel Mare”, „Mihai Viteazul unește Țara Românească, Transilvania și Moldova într-un singur stat”, „Răscoala populară de sub conducerea lui Tudor Vladimirescu”, „Revoluția din 1848”, „Unirea Moldovei și a Țării Românești”, „Războiul pentru independență”, „Răscoala țaranilor din 1907”, „Primul război mondial”, „Înființarea P.C.R.”, „23 August 1944 — ziua eliberării patriei noastre”, „Oamenii muncii din R.P.R. construiesc socialismul”.

Ar fi de asemenea necesară, a spus tov. Arsene, o foarte atentă preocupare pentru sistematizarea materialului din capitolul VI, tratîndu-se separat și bine distinct problemele fiecărei clase. Lipsa de sistematizare pe clase îngreunează mult documentarea și dă loc chiar la neclarități. Pentru evitarea confuziilor s-ar putea indica în cazul claselor I—III — la care istoria se învață în cadrul citirii — și o listă a textelor cu conținut istoric sau să se arate criteriile după care trebuie selectate asemenea texte.

Observațiile învățătorilor nu s-au oprit la dozarea și sistematizarea materialului cuprins în metodică, ci s-au referit și la conținutul lucrării.

Tov. Olimpiu Zezeanu, Ozun, învățătoare emerită din București, pornind de la faptul că metodică nu privește problema predării istoriei îndeajuns de diferențiat de la clasă la clasă a adăugat: Se pare că autorii nu tin suficient seama nici de faptul că la clasele I—III notiunile de istorie se predau în cadrul lecțiilor de citire și numai la clasa a IV-a istoria apare ca disciplină de sine stătătoare. De aici o serie de neajunsuri. Astfel expunerea apare ca metodă în predarea textelor cu conținut istoric și la clasele I—III. Or, la aceste clase, folosirea ei ca metodă reduce interesul pentru conținutul bucatii, nu ajută la formarea puterii de analiză și sinteză care trebuie să constituie unul din telurile lecțiilor cu conținut istoric la clasele I—III. Cred că la aceste clase expunerea poate fi folosită doar ca procedeu, de exemplu, pentru pregătirea bazei apereceptive în cazul unor lecții cum ar fi „În ajunul Revoluției”, unde trebuie să li se arate copiilor viața grea a muncitorilor și țărănilor din Rusia care i-a determinat să se ridice la luptă. În general expunerea ca metodă la aceste clase trebuie înlocuită cu citirea explicativă sau cu citirea model a bucatii (cînd în bucată predomină elementul afectiv).

La clasa a IV-a ea poate fi folosită întru-cît elevii au deja deprinderea de a munci cu manualul, posedă un bagaj de reprezentări și cunoștințe de istorie, au deprinderea de a sintetiza, capacitatea de a selecta materialul studiat.

Tov. Victor D. Giurăscu, învățător emerit din comuna Lupsana, raionul Lehliu, s-a referit la variantele lecției de comunicare a noilor cunoștințe la clasele I—IV, prezentate în metodică. Găsește varianta a IV-a foarte discutabilă, a spus tov. Giurăscu. Ea prevede, după discuțiile pregătitoare pentru comunicarea noilor cunoștințe, însușirea acestora pe baza citirii în mod independent de către copii a lecției noi. Se prevede anume că — după ce elevii au primit de la învățător indicații asupra temei și a felului în care să-și desfășoare munca independentă — să treacă la citirea în gînd a lecției din manual. După aceasta, prin muncă independentă vor scoate ideile principale, sub formă de plan. În continuare, se citește cu voce tare textul din carte, pe fragmente și se verifică de către învățător dacă elevii au scos bine ideile principale. După mine un asemenea procedeu nu este deloc indicat în cazul elevilor mici. Ar însemna să-i supunem pe aceștia la o muncă prea grea pentru forțele lor

fapt pentru care vor scrie ideile de multe ori greșit; apoi, se pierde mult timp cu controlul temelor etc.

Indicațiile date de metodică implică folosirea cam exagerată a maculatorului la aceste clase. Și nu este bine, deoarece stricăm scrisul copiilor.

Părerea mea personală este că mai toate indicațiile din capitolul VII sînt greu de realizat, deoarece nu au în vedere necesitatea de a se evita supraîncărcarea elevilor. Mă gîndesc, de pildă, la lecturile istorice. Ele sînt prezentate ca „ore” de activități consistente cu elevii, care îi solicită la efort destul de serios și care au loc în afara orelor de curs.

Tov. Alexandrina Boneanu: Lucrarea conține și unele probleme care par insuficient studiate de autori. Bunăoară, partea referitoare la predarea simultană își lasă impresia că nu este fundamentată pe un studiu adîncit al experienței pozitive a școlii noastre, întru-cît nu oferă un material prea convingător. La p. 335, unde se dau explicații în legătură cu predarea legendei „Mama lui Ștefan cel Mare” (cl. a II-a), de exemplu, se arată că în zece minute se poate realiza povestirea, întuirea a două tablouri și citirea materialului beletristic. Urmează după aceasta muncă independentă, în cadrul căreia elevii vor scoate singuri ideile principale. De ce calitate va fi, în aceste condiții, munca unor copii de clasa a II-a (și încă în trimestrul I, cînd ei mai întîmpină destule greutăți în citirea conștientă)?

Sînt și unele formulări care ar trebui revizuite în carte deoarece conduc la concluzii greșite cu privire la adevărul istoric.

Și alți învățători au făcut observații cu privire la modalitățile de exprimare folosite de autorii metodicii.

Tov. G. Stancu, de exemplu, socotește lucrarea obositoare nu numai pentru că înecă îndrumările metodice practice într-un noian de generalități, de considerații teoretice, de lucruri cunoscute și acceptate de toți, mai ales de domeniul pedagogiei generale, dar și prin lipsa de conciziune a stilului, de sobrietate și uneori, chiar de claritate. Este necesar ca la o viitoare ediție lucrarea să fie stoarsă de „apă” și revizuită atent, paragraf cu paragraf, din punct de vedere al stilului.

În sfîrșit, o serie de observații s-au referit la tirajul metodicii. **Tov. N. Văcăroiu,** directorul Școlii generale de 8 ani nr. 2, din Alexandria, de pildă, a subliniat necesitatea ca viitoarea ediție să fie trasă într-un tiraj mult mai mare, pentru ca fiecare învățător să și-o poată procura. Cele 6000 de exemplare, în cîte a fost tipărită inițial, sînt departe de a satisface necesarul.

★

Ne oprim aici cu considerațiile pe marginea Metodicii predării cunoștințelor de istorie a patriei la clasele I—IV, mulțumind tovarășilor care și-au dat concursul la analiza acestui important instrument de lucru pentru învățători.

Părerile exprimate ni se par întemeiate și, ca atare, de natură să stimuleze pe autori la revederea neîntîrziată a lucrării lor, îmbunătățind-o atît sub aspectul conținutului științific, al sistematizării materialului, al echilibrului în tratarea problemelor (o extindere mult mai mare trebuind să se dea materialului de îndrumare concretă pentru desfășurarea predării), cît și din punct de vedere al formei, care trebuie să canote ținuta impusă de o lucrare științifică.

MODERNIZARE

Metodica folosirii mijloacelor audio-vizuale

Seleționare exigentă, comentariu adecvat

Pentru ca utilizarea aparatelor de proiecție și sonorizare să intre în modul de lucru obișnuit al tuturor profesorilor este necesar în primul rând să fie depășită închistarea în forme de predare „clasice”, care se mai vădește la unii din ei, închistare izvoară din neîncrederea față de ceea ce poate oferi tehnica modernă, în teama față de „tehnicizarea” lecției și în complicațiile ivite o dată cu aceasta. Majoritatea profesorilor au înțeles acest lucru și se străduiesc să includă în metodele lor de predare utilizarea mijloacelor tehnice cu care școlile noastre sînt tot mai bogate înzestrate. Dar, neținînd întotdeauna seama de particularitățile specifice ale acestora, unii din ei comit greșeli metodice care duc la formarea părerii că folosirea mijloacelor audio-vizuale, pe lângă faptul că „nu mai încap” în ora de curs, accentuînd supraincercarea elevilor și îngreunînd munca profesorului, nu are nici rezultate instructive și educative prea valoroase. Astfel de părerii se formează indeobște acolo unde proiecțiile sau audițiile nu sînt prezentate în timpul desfășurării lecțiilor, ci în afara lor, rupte de ele, unde înaintea proiecției sau chiar în cursul ei se redă detaliat conținutul filmului, al diafilmului etc., reducîndu-se astfel interesul elevilor pentru tema aflată în studiu sau, dimpotrivă, acolo unde profesorul se mulțumește cu rolul de simplu spectator, fără să atragă în nici un fel atenția asupra uneia sau altele din imaginile mai importante, fără să facă vreun comentariu propriu, menit să lege organic imaginile proiectate de conținutul lecției. În asemenea cazuri, cu toate bunele intenții ale profesorului, necunoașterea procedurilor metodice adecvate folosirii mijloacelor audio-vizuale duc la ironsirea timpului, la transformarea lecției într-un spectacol cu efecte foarte departate de scopul propus.

O lecție însoțită de proiecții sau audiții se deosebește de o lecție obișnuită prin specificul ei, prin diversitatea ei, ca și prin cuantumul mai mare de material intuitiv. De aceea, este nevoie ca profesorul să se pregătească în mod

deosebit pentru reușita unei astfel de lecții chiar dacă are o mare experiență în predare. Pregătirea va începe cu analiza programului, pentru a se aprecia la care lecții pot fi folosite mijloacele tehnice amintite. Se impune apoi selecționarea acestora în funcție de cerințele programului.

Principiul de la care trebuie să pornim în această privință este acela al strictei corespondențe dintre materialul audio-vizual și conținutul lecției. Într-adevăr, nu lecția se subordonează imaginii proiectate, discului folosit etc., ci acestea trebuie selecționate în funcție de tema lecției, de scopul imediat al predării. În unele cazuri le vom utiliza pentru o mai adîncă și mai profundă înțelegere a materiei predată, pentru ca ideea de bază a lecției să poată fi pusă în evidență mai bine. Alții vor avea rolul de a sintetiza în câteva imagini o temă vastă sau vor servi la fixarea și repetarea materialului predat. Oricare ar fi însă scopul folosirii lor, întotdeauna trebuie ținut în seamă faptul că nu cantitatea, ci calitatea materialului prezentat este lucrul hotărîtor în succesul lecției.

În al doilea rînd trebuie să avem în vedere faptul că materialele de proiecție sau sonorizare nu pot înlocui nici materialele intuitive tradiționale, nici experiențele și că, de aceea, ele vor fi utilizate numai în măsura în care obiectele și fenomenele descrise în lecție nu pot fi prezentate sau experimentate direct în fața elevilor.

La selecționarea materialului audio-vizual trebuie să ținem seama și de unele particularități ale imaginilor și imprimărilor. De pildă, se știe că materialul de proiecție reflectă stadiul de dezvoltare al unui domeniu de activitate oarecare în momentul cînd acest material a fost făcut. Știința înaintează însă cu pași repezi și noile descoperiri care apar fără încetare duc la îmbogățirea continuă cu noi și noi date ce întăresc sau infirmă teoriile anterioare. Rezultă de aici că unele imagini înregistrate pe peliculă care au rămas în urmă față de noile descoperiri trebuie să fie eliminate

sau înlocuite fie cu alte imagini, fie cu un comentariu corespunzător.

S-a constatat că la lecțiile curente de predare a noilor cunoștințe cea mai mare eficiență o au diapozitivele, care permit prezentarea numai a acelor imagini ce ilustrează un anumit lucru. Diafilmele, la rîndul lor, sînt mai indicate la lecțiile de recapitulare, în timp ce filmul și audițiile pot fi prezentate atît la o lecție curentă cît și la una de recapitulare. Evident, aceste indicații nu trebuie înțelese rigid. În toate cazurile subiectul tratat este acela care determină folosirea unuia sau altuia dintre mijloacele audio-vizuale. La o lecție în care vom descrie un subiect static (o plantă, o configurație geologică etc.) sînt indicate cu precădere diapozitivele, acolo unde este însă vorba de un proces în desfășurare (funcționarea unui motor, tehnologia preparării unor produse chimice etc.) filmul este de neînlocuit.

Se știe că unele materiale audio-vizuale cuprind teme studiate și în clasele mici și în cele mari. Elevilor din clasele mici le vom prezenta desigur numai acele imagini care sînt în concordanță cu programa clasei respective, cu puterea lor de înțelegere. În general însă ne vom feri de proiecțiile cu durata prea lungă căci, cerînd concentrarea excesivă a elevilor, acestea îi fac să nu mai fie atenți, vizionarea devenind astfel pasivă. Nu există încă criterii precise în ceea ce privește durata unei proiecții sau a unei audiții la lecție, dar se apreciază că, în funcție de vîrstă, ele pot merge pînă la 8—10 minute pentru elevii mici și pînă la 10—12 minute cel mult pentru elevii mari. Numai în anumite împrejurări (în deosebi la lecțiile de recapitulare) durata proiecției sau audiției poate ajunge pînă la 20—25 de minute.

Odată materialul audio-vizual selecționat, vom trece la alcătuirea planului de lecție, stabilind întîi modul în care expunerea, proiecția sau audiția și celelalte materiale intuitive se succed sau se interferează în cursul desfășurării ei. Acum vom stabili și durata demonstrației ținînd seama și de locul pe

care-l va ocupa aceasta în timpul orei — la început, la partea de bază sau în încheiere.

Chiar din timpul audierii sau vizionării prealabile și al selecționării materialului trebuie să ne gîndim la explicațiile pe care le vom da elevilor pentru a le îndrepta atenția, în cuvinte puține, asupra celor mai importante detalii, asupra unor anumite secvențe sau imagini, pentru a-i ajuta să înțeleagă părțile mai puțin clare sau mai dificile. Din timp în timp va trebui să le punem de asemenea întrebări în legătură cu cele proiectate, pentru a le solicita continuu atenția. Și întrebările trebuie judicios alese, pregătite dinainte, astfel încît să se obțină un răspuns scurt, care să nu depășească în timp proiectarea imaginii respective. Evident, filmele mute vor fi comentate de profesor în timpul proiecției. La filmele sonore, dacă comentariul acestora este adecvat întru totul, vom intercala observațiile noastre numai pentru a face ca prezentarea să fie mai strîns legată de conținutul lecției. Atunci însă cînd comentariul filmului depășește sau este sub nivelul de înțelegere al clasei, vom face sonorul aparatului mai încet și vom comenta noi imaginile, integral sau parțial, după caz.

Indicațiile de mai sus se referă în primul rînd la lecțiile de predare a noilor cunoștințe. Firește că, la lecțiile de recapitulare, pentru trezirea interesului elevilor vom folosi material analog cu cel utilizat la lecție, dar care încă n-a fost proiectat și pe care îl vom însoți de un comentariu foarte sumar.

Devine clar, în lumina celor spuse mai sus, că mijloacele audio-vizuale dobîndesc o semnificație practică în predare numai în măsura în care sînt folosite de profesor în conformitate cu cerințele predării. Exigența în selecționarea materialului, explicațiile și comentariile profesorului constituie pîrgă de legătură între conținutul celor prezentate și conținutul lecției.

G. CRISTEA

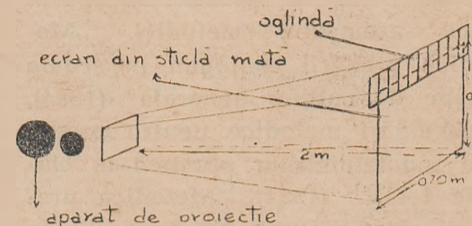
ERATĂ. În articolul „Pregătire, organizare” apărut în „Gazeta învățămîntului” nr. 787, pag. 5, rîndurile 18—22 din col. I se vor citi precum urmează: Unele amenajări cu caracter permanent făcute în prealabil vor permite să se consume un timp minim cu organizarea unei lecții însoțite de mijloace audio-vizuale, iar rîndurile 42—45 din col. II se vor citi în felul următor: baza ecranului trebuie să fie cam 1/5—1/6 din distanța dintre aparatul de proiecție și ecran, iar înălțimea 2/3 din bază.

Proiecția diafilmelor la lumina zilei

În școala noastră există un număr de peste 450 de diafilme care pot fi proiectate cu bune rezultate la lecțiile de istorie, de literatură etc. Întîmpinăm însă unele greutăți deoarece școala nu dispune în acest scop de o cameră special amenajată, cu ferestrele camuflante. Apoi, cînd reușim să realizăm camuflajul, proiecția făcîndu-se în întuneric, elevii nu pot urmări cu atenție explicația și nu-și pot lua notițe.

Pentru a rezolva aceste dificultăți, adică pentru a folosi diafilmul la lumina zilei, am construit un dispozitiv care, atașat la aparatul de proiecție, permite proiectarea unei imagini pe un ecran de sticlă mată de 60×70 cm; aceasta este o mărime suficientă pentru ca imaginea să fie văzută de toți elevii. Întrucît ecranul respectiv este direcțional, avînd un unghi mic de vizibilitate, acord o importanță deosebită amplasării lui astfel încît imaginea să poată fi observată în bune condiții de către toți elevii.

Dispozitivul constă într-o cameră obscură avînd forma unui trunchi de piramidă, așa cum se vede în schița alăturată.

Dispozitivul, lucrat din placaj, este vopsit înăuntru cu negru. Ecranul este din sticlă mată și prins într-o ramă, în așa fel încît să se poată scoate la nevoie. Pentru proiecție am folosit aparatul ce se găsește în comerț și care se poate mînuși mai ușor. Acest aparat este introdus la baza mică a dispozitivului. Ecranul poate fi controlat printr-o oglindă fixată la partea lui de sus.

Am avut prilejul să demonstrez funcționarea acestei camere obscure la cursurile organizate pentru unii profesori care predau istoria în clasele V-VIII ale școlilor din orașul Buzău. Cei aflați la cursuri, ca și inspectorii care au asistat și-au exprimat părerea că dispozitivul poate fi utilizat cu succes în predare.

Prof. TRAIAN BARBU
Buzău

Îmbunătățirea înregistrării magnetice

Ocupîndu-mă de predarea limbilor străine și folosînd mai des magnetofonul în activitățile mele cu elevii, am constatat că indiferent de scopul imediat pentru care recurgem la audiția pe bandă magnetică, este avantajos — deși prospectele recomandă pentru înregistrarea vorbirii obișnuite folosirea vitezelor reduse — să întrebuițăm cea mai mare dintre vitezele de deplasare ale acesteia, deoarece astfel specificul sunetelor limbii străine poate fi redat cu mai mare fidelitate. Datorită faptului că partea sensibilă a benzii este alcătuită din granule de substanță feromagnetică, în cazul utilizării vitezelor mai ridicate, unei singure oscilații imprimată de capul de înregistrare al aparatului — în funcție de vibrația acustică respectivă — îi corespunde un suport magnetic format dintr-un număr mai mare de granule. Din această cauză vibrațiile cu frecvențe mai înalte, printre care se numără și armonicele care determină timbrul sau caracteristicile fonetice ale sunetelor complexe ale vorbirii, pot fi redată mai fidel, cu respectarea mai multor particularități.

În cazurile cînd lucrez cu magnetofone care au două viteze de funcționare — de 4,75 cm și 9,50 cm pe secundă — o prefer pe ultima. Lucreînd cu mai multe tipuri de magnetofone am constatat că imprimările în limbi străine se înregistrează și mai bine la aparatele a căror bandă magnetică se deplasează cu viteze mai mari de 9,50 cm pe secundă. Astfel, modelul pe care îl prezentăm elevilor capătă un caracter instructiv mai pronunțat.

Un alt element care poate îmbunătăți calitatea muncii cu magnetofonul la lecțiile de limbi străine este posibilitatea de a-l utiliza numai în registrul pentru tonurile înalte, ceea ce se poate obține prin rotirea butonului de reglaj al tonalității spre limita pentru notele acute. Vibrațiile înalte favorizează înregistrarea și redarea sunetelor vorbirii cu un număr mai mare de armonice, fapt care, ca și în cazul precedent, asigură prezentarea sunetelor într-o formă acceptabilă ca model și dă elevilor posibilitatea să-și însușească pronunțarea corectă.

Aceste lucruri simple în esență, ușor de realizat, permit ca însușirile tehnice ale aparatului să poată fi mai bine folosite pentru îndeplinirea sarcinilor legate de studiul limbilor străine.

Prof. IOAN BETTISH
Reșița

Lucrări practice în laboratorul de fizică

Preocupările privind diferitele aspecte ale modernizării învățământului au devenit comune unui număr tot mai mare de cadre didactice. La redacția noastră sosesc tot mai multe scrisori în care învățători și profesori din întreaga țară își exprimă opiniile în legătură cu folosirea mijloacelor audio-vizuale moderne și relatează experiența lor personală în această direcție, dovedind astfel că în școlile noastre se intensifică eforturile creatoare și se vădesc chiar preocupări de cercetare științifică în domeniul modernizării învățământului.

Publicăm, în această pagină, spicuri din unele scrisori primite în ultimul timp, scrisori care dau impresia unui dialog între corespondenți, colaboratori și redacție, a unui veritabil colocviu cu participarea vie a tuturor.

PROF. NIC. TH. FRECEA — BALȘ, REG. OLTENIA: „Am urmărit cu interes în paginile „Gazetei învățământului”, precum și în alte publicații și lucrări de specialitate, articolele care vorbesc despre pătrunderea mijloacelor tehnice moderne în învățământ. Cerințele ridicării nivelului predării au stimulat și în școala noastră — Școala medie din Balș — folosirea largă a mijloacelor audio-vizuale moderne”. Printre altele, la școala din Balș se organizează audierea și vizionarea unor emisiuni de radio și televiziune cu caracter instructiv-educativ. În acest scop, la începutul anului școlar cadrele didactice au studiat cu atenție programul radiodifuziunii, oprindu-se asupra emisiunilor „Limba noastră”, „Momente din istoria literaturii române”, „Capodopere ale literaturii universale”, „Universitatea tehnică radio”, „Almanahul științific”. „Am constatat — se spune în scrisoare — că, mai ales în perioada recapitulărilor, există posibilitatea sincronizării din punct de vedere tematic a unor emisiuni cu lecțiile predate în școală. Aceasta se întâmplă mai ales cu emisiunile din ciclurile „Momente din istoria literaturii” și „Almanahul științific”. De asemenea am experimentat înregistrarea pe bandă de magnetofon a unor emisiuni radio, în vederea audierii lor la lecțiile pentru care sint indicate. Televizorul — remarcă în continuare tov. Frecea — a intrat în folosința școlii noastre de abia în ultimul an. De aceea experiențele sint destul de limitate și se referă mai ales la selecționarea emisiunilor având cea mai mare valoare instructiv-educativă și la acomodarea elevilor cu acest mod de a-și îmbogăți cunoștințele. De exemplu, după vizionarea la televizor a dramei „Luceafărul” de Barbu Delavrancea s-au subliniat trăsăturile dramei romantice, caracterul conflictului acesteia, s-a atras atenția elevilor asupra particularităților cadrului politic-social în care se desfășoară acțiunea.

În încheierea considerațiilor sale prof. Frecea se ocupă de perspectivele utilizării mai eficiente a radioului și televiziunii în procesul de învățământ. „Cred că cea mai indicată formă a utilizării emisiunilor radio la lecții — scrie el — o constituie retransmiterea lor pe baza înregistrării pe bandă de magnetofon. Ar fi bine să existe în școli un colectiv de profesori care să selecționeze și să înregistreze emisiunile potrivite, indicând posibilitățile utilizării acestora în cadrul unor teme din programele școlare. Radiodifuziunea ar putea da un sprijin eficient și învățământului fără frecvență, transmitând, după ora 20, emisiuni-lectii, pe baza unor programe difuzate în prealabil, în legătură cu cele mai dificile teme ale materiilor predate la diferite clase.

În ceea ce privește telepedagogia ne gândim că s-ar putea organiza o experiență interesantă, cu sprijinul forurilor de învățământ: să se aleagă de exemplu, pentru început, trei sau patru discipline — geografia, științele naturale, chimia, fizica — și să se alcătuiască un plan de emisiuni pentru una sau două clase, popularizat printr-o broșură. La câteva școli medii din fiecare regiune lecțiile respective să se predea cu ajutorul unor asemenea emisiuni televizate (care să nu dureze mai mult de 15—20 minute). Apoi profesorii de specialitate să adîncească și să generalizeze cunoștințele prin conversații și expuneri cu caracter de concluzie. În lecția următoare emisiunea televizată ar putea începe cu câteva întrebări la care elevii să dea răspunsuri notate de profesor, după care să urmeze din nou un program-lectie”.

PROF. TEODOR IONESCU — VEDEA, REG. ARGES: „Nu de mult, vizionînd emisiunea televizată „Cum preparăm hidrogenul”, am avut bucuria de a asista la o adevărată lecție în care, pe lângă masa pentru experiențe, figurau tabla și diferite planșe intuitive. Prezentată într-un moment foarte oportun, care coincide cu planificarea calendaristică a predării, emisiunea a fost foarte utilă, dînd elevilor prilejul să cunoască o serie de experiențe deosebit de interesante. Binevenite au fost și emisiunile din seria „Matematica distractivă”, care au dat multor elevi posibilitatea de a-și adînci cunoștințele privind calculul rapid și calculul cu aproximație.

La ambele emisiuni aș face însă câteva obiecții cu caracter pedagogic. Sototesc, de exemplu, că la emisiunea de chimie masa nu trebuia să fie supraîncălzită „pentru efect” cu tot felul de aparate, eprubete și borcane fără utilitate în cadrul experiențelor respective, căci acestea distrag atenția elevilor. Cred de asemenea că la emisiunile de matematică distractivă era deplasată prezența păpușii „Așchiuță”, care a răpit din nota de seriozitate a unei emisiuni-lectii și a distras atenția prin mobilitatea și atractivitatea ei.

În toate cazurile studioul de televiziune ar trebui să țină seama de desfășurarea calendaristică a predării. Or, în emisiunea intitulată „Știți să explicați?” (transmisă la 7 decembrie 1964) li se cerea elevilor explicarea unor fenomene bazate pe cunoștințe din capitolul „Centrul de greutate — echilibrul corpurilor”, capitol care în momentul respectiv nu fusese predat în nici o școală. De asemenea, cred că emisiunile în care se demonstrează anumite fenomene din domeniul tehnicii, în care se arată aplicațiile practice în producție ale legilor și principiilor științifice sint mult mai utile decît, să spunem, ciclul de trei vizite la „Muzeul pompierilor” transmise acum cîteva luni. Televiziunea din țara noastră dispune în momentul de față de suficiente mijloace și condiții pentru a aduce o contribuție mult mai însemnată la desfășurarea procesului de învățământ”.

★
Mulți cititori ai gazetei, preocupați de problemele modernizării învățământului, se referă în scrisorile lor și la metodele de predare preconizate în ultimul timp. A suscitat de exemplu un larg interes în rîndurile învățătorilor seria de articole cu titlul „Cunoștințele elevului din primele clase” apărute în numerele 775, 776 și 777 ale gazetei noastre. Cei ce ne-au scris în legătură cu aceste articole s-au concentrat îndeosebi asupra cîtorva probleme printre care și procedeul de calcul propus pentru scăderile cu trecere peste 10. Reamintim că în ciclul respectiv se propunea ca fiind mai normală desfășurarea exercițiului de scădere 17—9, de pildă, în felul următor: 17—9 = (10 + 7) — 9 = (10 — 9) + 7 = 8.

INVĂȚĂTOAREA MARIA NICULESCU DIN BUCUREȘTI e de părere însă că operația dată ca exemplu trebuie să aibă neapărat forma recomandată de manual, adică 17 — 7 — (9 — 7) = 10 — 2 = 8, întrucît rezolvarea are loc în toate etapele printr-o scădere. „Nu vîd în aceasta — spune tov. Niculescu — nici o inversare a raționamentului, așa cum susține autorul articolului. Trebuie să recunosc că mie personal procedeul propus îmi place, căci duce mai sigur la rezultat iar elevii greșesc mai puțin utilizîndu-l. În același timp, este și mai elegant. Totuși, mă opun recomandării lui, întrucît este anormal să efectuăm o scădere printr-o adunare, așa cum ar trebui să facem în cazul procedeuului respectiv. Ce vor zice școlarii clasei I de „minunea” că pentru a rezolva o scădere pot face o adunare? E mult prea timpuriu să introducem noțiuni de algebră la clasa I”.

PROF. C. SÂNDULACHE, DE LA ȘCOALA MEDIE DIN NEGREȘTI — IAȘI exprimă și el o părere asemănătoare. „Dacă în ceea ce privește considerațiile teoretice cu caracter psihologic cele spuse în articol sint interesante, în ceea ce privește unele din procedeele recomandate — și în mod special procedeul referitor la scăderea cu trecere peste 10 — consider că s-a greșit, întrucît el nu este mai simplu ca cel propus în manual”. Prof. Sîndulache socotește că, înainte de introducerea oricărui element nou în predare, înaintea eliminării oricărui procedee considerate învechite, trebuie purtate discuții largi, care să ducă la concluzii cu caracter precis, el nefiind de acord, în principiu, cu experimentarea diferitelor procedee noi în școală pentru determinarea eficacității lor.

INVĂȚĂTOAREA ANA MELERU, DE LA ȘCOALA DE 8 ANI NR. 1 DIN LUGOJ relatează rezultatele unei experiențe făcute de ea în legătură cu procedeul propus. „Una din elevele mele — ne scrie tov. Meleru — deși trecuse de mult peste capitolul „Scăderea cu trecere peste 10”, întîmpina mari greutăți în efectuarea exercițiilor de scădere. Pentru a rezolva o scădere ca aceea dată drept exemplu în articol îi trebuiau circa 4—5 minute. I-am explicat atunci procedeul indicat în articolul „Cunoștințele elevului din primele clase”. A înțeles pe dată. În ziua respectivă a rezolvat un exercițiu asemănător în mai puțin de două minute, iar a doua zi în fracțiuni de minut. M-am bucurat deopotrivă cu mica școlăriță care, fericită, cînta în pauză, pe o melodie improvizată de ea: „Știu scăderea! Știu scăderea! Nu e greu de loc”.

Nu dorim să stăruim în continuare prea mult asupra acestei probleme. Ținem numai să subliniem încă o dată că după părerea psihopedagogilor scăderea intermediară (9—7) necesară în procedeul recomandat de manual constituie efectiv inversarea unui proces de raționament (întrucît o parte a descăzutului devine scăzător). Cit privește transformarea unei părți dintr-o scădere într-o adunare, specialiștii în metoda predării aritmeticii o socotesc de natură să ajute la dezvoltarea gândirii logice a elevilor, întrucît relevă caracterul reversibil al operațiilor aritmetice. Desigur însă că o concluzie definitivă în această privință nu poate fi desprinsă decît în cadrul unui experiment obiectiv, în care cele două procedee să fie folosite paralel.

Și alte probleme referitoare la predarea aritmeticii ridicate în articolele „Cunoștințele elevului din primele clase”, au suscitat interesul învățătorilor.

INVĂȚĂTOAREA MARIA DUMITRESCU DIN PLOIEȘTI, de pildă, ne scrie că cercul pedagogic din care face parte este de acord cu faptul că sint necesare procedee noi, mai eficiente pentru a transmite elevilor cunoștințe referitoare la rezolvarea problemelor compuse cu ajutorul schemelor fără a mai apela la rezolvarea prealabilă pe bază de plan a acelorași probleme, întrucît schema prezintă avantajul imbinării procedeuului analitic cu cel sintetic și oferă un tablou al rezolvării integrale pe baza logicii matematice. Totuși, am constatat că elevii întîmpină greutăți mai mari atunci cînd folosesc schema de rezolvare decît atunci cînd folosesc planul. Astfel într-o clasă a treia cuprînzînd 35 de elevi cărora li s-a dat o problemă, lăsîndu-li-se posibilitatea de a alege singuri modul de rezolvare, numai 9 elevi au ales procedeul de rezolvare pe baza schemei. Cercul nostru și-a propus să demonstreze printr-o lecție model eficiența rezolvării problemelor cu ajutorul schemei, la clasa a III-a, prezentînd totodată și un referat cu privire la forma-

rea și dezvoltarea gândirii logice a elevilor din această clasă”.

Psihopedagogii și metodiștii pe care i-am consultat explică dificultățile pe care le ridică rezolvarea problemelor cu ajutorul schemei în perioada de început a aplicării procedeuului respectiv prin faptul că acesta, avînd un nivel mai înalt de generalizare și abstractizare, cere un efort psihic mai îndelungat. Rezultatele obținute răsplătesc însă pe deplin efortul în această direcție.

Doi dintre scrisorile primite în legătură cu seria de articole intitulate „Cunoștințele elevului din primele clase” se referă la problema formării scrierii elevului.

PROF. STELIAN M. BALUȚĂ, DIRECTOR AL ȘCOLII GENERALE DE 8 ANI DIN COMUNA CORBU DE SUS, RAIONUL MEDGIDIA, ne scrie: „Vreau să vă mărturisesc că, încă înainte de apariția articolului respectiv, ajunsesem personal la concluzia că scrierea caligrafică predată în școală nu contribuie la formarea unui scris frumos. Mai mult: am constatat deseori că utilizarea în clasele I—III a caietelor speciale pentru scris caligrafic le creează ulterior elevilor dificultăți destul de mari, întrucît, atunci cînd trec la scrierea pe caiete cu liniatură obișnuită, tind fie să umple întreg spațiul dintre linii, fie să facă litere inegale ca înălțime, lățime și înclinare. Cred că scrisul elevilor nu trebuie să fie neapărat înclinat spre dreapta, cu îngroșări și subțirimi sau cu inutile elemente decorative. Căci, să fim obiectivi: cine și unde folosește în mod curent scrierea caligrafică? Nimeni, nicăieri”.

LECTOR UNIV. GEDEGN ZOLTAN, DE LA INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI DIN CLUJ prezintă, în legătură cu această problemă, și alte argumente: „Omul modern are instrumentele lui moderne de scris, pentru care trebuie să formăm și un scris potrivit. Chiar și în școlile sătești elevii scriu astăzi tot mai mult cu creioane cu pastă, cu stilouri și creioane automate, care nu permit realizarea alternării subțire-gros a trăsăturilor, așa cum se învață la caligrafie. Dacă am verifica în școlile medii, cred că nu am găsi nici un elev care să folosească la scris penița „klaps”. Literele ornamentate, împodobite bogat, au fost la modă în trecut, cînd și stilurile artistice — baroc, rococo etc. — erau pline de ornamentații, încărcate. Stilul modern urmărește linia dreaptă, pe verticală sau pe orizontală. Paralelismul și verticalitatea prezente peste tot exercită asupra elevilor o puternică influență psihologică. De aceea, între stimulentele exteriori și caracterul scrisului elevilor trebuie să existe o concordanță mult mai mare. Se vedește tot mai mult tendința scrierii literelor fără diferențieri de grosime între liniile care urcă și cele care coboară și avînd un contur cît mai simplu. Cred că baza de inspirație pentru un nou tip de scris, care să fie predat elevilor începînd cu primele clase, trebuie să o constituie litera de tipar”.

★
Colocviul realizat prin intermediul scrisorilor primite de la colaboratori, corespondenți și cititori ai gazetei noastre dovedește că preocupările privind modernizarea învățământului au depășit de mult cadrul laboratoarelor și sălilor de studiu ale institutelor de învățământ superior sau ale centrelor de cercetare pedagogică, pătrunzînd și în școli cu aparență modestă. Sintem siguri că, pe viitor, fluxul viu al unor asemenea preocupări, inițiate și propuneri va face să crească nivelul acțiunilor desfășurate în școli în vederea ridicării învățământului la nivelul cerințelor societății contemporane.

O acțiune importantă — propaganda pedagogică

Se știe cât este de necesară intervenția promptă, operativă, a familiei în rezolvarea multor probleme de instruire și educație. Să luăm un exemplu: un elev a primit o notă mică la un obiect. Familia lui trebuie să afle imediat, să ia măsuri urgente pentru lichidarea lipsurilor. Operativitatea este o condiție necesară, însă nici pe departe suficientă. Peste un interval de timp mai lung sau mai scurt nota proastă se poate repeta dacă, pe de o parte, indicațiile oferite de școală pentru remedierea situației nu au fost cele mai nimerite și mai viabile, n-au vizat dezvoltarea ulterioară a elevului și dacă, pe de altă parte, măsurile luate de părinți au purtat pregnant amprenta improvizației, a soluției de moment, neglijând fondul general.

Analizând mai în adincime situația amintită mai sus, de altfel destul de frecvent întâlnită, observăm că se face indeobște greșala de a privi lucrurile în mod unilateral: se ia în considerare aspectul instructiv, dar se neglijează problemele educative. Și aceasta — pentru că părinții sunt adesea lipsiți de cunoștințe pedagogice. De bună seamă, există printre ei oameni cu „înțelegere pedagogică”, dar a adopta în munca educativă, ca de altfel în orice alt domeniu, o poziție meșteșugărească, îngust-empirică, înseamnă a văduvi de finalitate și temeinicie eforturile noastre, oricât de intense ar fi ele.

Medoarea în favoarea ridicării efective a nivelului de pregătire pedagogică al familiei prezent în rindurile de sus ar putea să pară, la prima vedere, prea insistență. Am considerat-o utilă însă pentru că, în practică, această necesitate nu este uneori înțeleasă în profunzime sau este chiar ignorată.

Legătura cu familia, înarmarea ei cu cunoștințe și deprinderi din domeniul pedagogiei și psihologiei se realizează pe căi și prin metode multiple. Personal am folosit mai multe asemenea căi, în funcție de condițiile concrete.

Un tablou al dinamicii dezvoltării elevilor

Una dintre ele a fost, de pildă, corespondența prin intermediul carnetelor de elev. Trimit însă periodic părinților, pentru o mai largă informare a lor, și fișe în care sunt înscrise realizările și lipsurile copiilor lor. Pentru a avea evidența acestora am alcătuit un carnet repertuar în care toți profesorii clasei consemnează concret, cu date precise, minusurile sau plusurile ce se ivesc în activitatea fiecărui elev. Caietul repertuar și fișele ne ajută să avem date mai precise relative la pregătirea și comportarea elevilor — date care altfel scapă de multe ori profesorului diriginte — și ne procură un material factual bogat pentru a da un caracter mai concret convorbirilor și consultațiilor cu părinții, pentru a realiza caracterizările elevilor etc. De asemenea, prin intermediul lor școala transmite familiei un tablou mai cuprinzător asupra dinamicii dezvoltării copilului.

Ancorare în realitatea clasei

O altă formă de colaborare a școlii cu familia o constituie adunările cu părinții — bineînțeles însă acele adunări care sînt temeinic pregătite, solid ancorate în realitatea clasei. Nu-și ating niciodată scopul ședințele la care dirigintele vine cu catalogul, transmite părinților în fugă notele primite de elevi și face unele considerații mai mult sau mai puțin arbitrare despre com-

portarea fiecăruia din ei, după cum ineficiente, ba chiar dăunătoare, sînt „adunările-proces”, în care unul sau mai mulți părinți sînt aspru și fără tact criticați pentru greșeli în educarea copiilor. Desigur, atunci cînd e cazul îi putem critica (dar nu pe un ton sentențios) pe cei care nu-și înțeleg menirea de părinte, dar de aici și pînă la „adunările-proces” este cale lungă. Nu e bine să ținem în fața părinților „discursuri” încărcate de generalități sau prețiozități, tot astfel cum nu este indicat să dăm o prezentare vulgarizată a principiilor pedagogice din dorința de a le asigura accesibilitatea.

Practica mi-a arătat că are multă eficiență prezentarea de către părinți, ajutați în prealabil de noi, diriginții, a experienței lor concrete în munca de educare a copiilor. Cînd părinții care fac asemenea prezentări au demonstrat în practică, prin exemplul copiilor lor, roadele unei educații armonioase, acestea sînt foarte convingătoare.

Discuții la masa rotundă, audiții pe bandă de magnetofon

Căutînd să folosim în muncă cu părinții forme cit mai variate, am organizat nu de mult cu unii din ei o discuție la masa rotundă pe tema: „Cum le formăm copiilor deprinderi de comportare civilizată”. Cînd sînt bine pregătite și conduse, cînd au un caracter viu și interesant, discuțiile de acest fel îi atrag mult pe părinți, putînd suplini cu succes expunerile.

Alteori, din aceeași dorință de a da adunărilor cu părinții un caracter mai antrenant, am imprimat pe bandă de magnetofon, cu sprijinul unor actori de la teatrele din Capitală, unele lucrări satirice pe teme educative apărute în presă, prezentînd aceste imprimări, în lectura actorilor, după ședință. Prin conținut și prin forma lor de prezentare ele au dat părinților exemple de felul cum nu trebuie să se comporte cu copiii.

Toate aceste forme de legătură a școlii cu părinții contribuie în bună măsură la înarmarea lor pedagogică. Dar în acest scop sînt necesare, desigur, și acțiuni speciale.

Pe lângă biblioteca școlii — o bibliotecă pentru părinți

În ultimul timp se constată o creștere cantitativă și calitativă a materialelor de informare pedagogică, în special a celor apărute în colecția „În ajutorul părinților” și în colecția editată de Consiliul pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice. Am recomandat părinților multe asemenea materiale, le-am dat lămuriri suplimentare atunci cînd lectura le impunea dificultăți pe care nu le puteau depăși singuri, i-am îndemnat să folosească creator, în practică, cele studiate. Nu ne-am oprit însă la aceasta, ci am organizat în școală pentru părinți, și un cerc de studiu al problemelor de pedagogie, cu participarea voluntară. Ne-am propus să studiem, pe baza unor lucrări de pedagogie apărute în ultimul timp, următoarele teme: „Copiii care pun probleme mai grele de educație”, „Autoritatea părintească”, „Recompense și pedepse”. Pentru studiarea fiecărei teme s-a alcătuit un plan-șteționar care atrage atenția asupra problemelor mai importante (în unele cazuri cu indicarea paginilor la care acestea sînt expuse), cuprînzînd totodată întrebări de control și întrebări

care solicită experiența părinților în problemele studiate. Ne propunem să trecem treptat de la lucrările de popularizare sau de nivel mediu la lucrări cu o ținută științifică mai pretențioasă. În prezent alcătuim, pe lângă biblioteca școlii, o bibliotecă pentru părinți. Cum masa acestora este eterogenă, căutăm să cuprîndem lucrări variate, care să-i intereseze pe toți. În legătură cu aceasta cred că ar trebui supuse unei discuții mai ample, la obiect, problemele răspîndirii și popularizării materialelor de informare și propagandă pedagogică adresate părinților. În acest sens organizațiile obștești, bibliotecile etc. au un cuvînt greu de spus.

O culegere de directive precise

Dar părinții sînt nu o dată nevoia preciziei stringente în îndrumare. Iată de ce nu ne mulțumim numai cu îndrumarea generală realizată pe căile arătate mai sus. Am alcătuit în acest sens un material intitulat: „Cum putem controla, ca părinți, modul cum învață copiii noștri și ce activitate desfășoară”. Este un fel de îndrumător, o culegere de directive precise. Am discutat cu părinții acest material, astfel încît să se bucure de aprobarea lor și să-i stimuleze în aplicarea practică a indicațiilor pe care le cuprinde. Apoi, la una din ședințele pe clase am discutat, după o perioadă de timp, rezultatele dobîndite prin aplicarea acestor indicații. Mulți părinți au făcut observații judicioase asupra eficienței lor, asupra problemelor mai dificile ce s-au ivit etc.

Citeva propuneri

Propaganda pedagogică este o importantă problemă socială, care privește o mare masă de oameni ai muncii. Consider de aceea că nu numai școala, dar și alți factori ar trebui să-i acorde mai multă atenție. De exemplu, ar fi bine ca presa să popularizeze mai larg metodele bune de lucru ale comitetelor de părinți, ale părinților care își educă așa cum trebuie copiii. Și aceasta mai detaliat, căci în munca de educație unele lucruri în aparență minore au, în fapt, o semnificație majoră. Teatrele (mai ales teatrul „Ion Creangă”), ar putea prezenta mai multe spectacole care să trateze problema răspunderii părinților, iar unele din cinematografele Capitalei ar putea organiza seri de propagandă pedagogică prin intermediul filmului (documentar și artistic). Cronici competente asupra unor asemenea spectacole teatrale și cinematografice, publicate în „Gazeta învățămîntului”, ar ajuta efectiv cadrele didactice (și părinților) să folosească mai bine concluziile trase din vizionarea lor. Se pot organiza de asemenea expoziții de pictură, de grafică, de fotografii artistice pe teme educative. Binevenită ar fi editarea unei culegeri de texte satirice pe asemenea teme. Biblioteca centrală pedagogică și alte biblioteci mari pot sprijini școlile difuzînd periodic materiale bibliografice pe tema colaborării școlii cu familia; se pot organiza de asemenea, consfătuiri ale părinților și cadrele didactice cu cei ce scriu pentru părinți.

Sprijinirea muncii educative a părinților, promovarea unor forme variate de înarmare pedagogică a acestora este o operă cu implicații practice de foarte mare însemnătate. La realizarea ei trebuie să fie mobilizați pedagogii, oamenii de știință, cultura și artă — toți cei ce poartă răspunderea creșterii tinerei generații.

Prof. I. C. LIGOR

Răspunderea familiei

Mama a fost chemată la școală pentru absențele nemotivate ale fiului. Supărată foc, a început să tîne și să fulgere:

— Ce? E de vină fiul meu pentru că n-a luat parte la atîtea lecții? Dacă a fost pus să lucreze altceva în timpul cînd trebuia să fie la ore...

— Cine l-a pus? — se îngrijorează tovarășa directoroare.

— Invățătorul acela bătrîn. Nu știu cum îl cheamă.

Dar invățătorului acela „bătrîn” nici prin gînd nu i-a trecut să scoată de la ore elevii — și încă elevii altora — pentru cine știe ce alte activități.

— Desigur, școlarul a mințit-o pe mama lui — spune invățătorul. Să-l chemăm aici, să stăm de vorbă cu el.

Pe ușa cancelariei intră un copil. Se vede cit de colo că știe pentru ce este chemat, dar pe fața lui nici o urmă de tulburare.

— Spune, Ionescu, pentru ce ai lipsit de la ore?

— Am lucrat în grădina școlii.

— Cine ți-a cerut aceasta?

— Tovarășul invățător. Dumnealui — arată elevul spre omul bătrîn din fața lui, care încrunță sprincenele a protest.

— Da, sigur — își întărește elevul spusele, parcă răspunzînd protestului tacit al profesorului.

— Ionescu — intervine directoroarea — bagă de seamă, învinuiești o persoană în vîrstă, un pedagog al școlii, de lucruri pe care nu le-a făcut. Fii atent la cei spui.

Colțurile buzelor lui Ionescu se strîmbă vag a nepăsare. În ochi se aprinde iarăși licărul obraznic.

— Bine, Ionescu. Du-te în clasă și mai gîndește-te.

Peste cîteva zile, mama sosește din nou la școală.

— Am mai vorbit cu Petrică între timp despre cele întimplate, spune ea ocolînd privirile directoroarei. Este adevărat, nu a lipsit de la ore pentru că a fost pus să facă

alte treburi. De fapt, nici eu nu am spus chiar așa...

— !? Și mama ticluiește un sir de alte motive, care de care mai „întemeiate”, pentru absențele de la cursuri ale fiului ei.

Intimplarea a dat de gîndit pedagogilor din școală — Școala generală de 8 ani „N. Grigorescu” din Capitală. Vasăzică, Ionescu minte, e obraznic din cale afară. Trebuie să capete o lecție. O lecție din care să învețe, și pentru multă vreme.

Dar oare numai lui îi lipsește o astfel de lecție? De unde a deprins copilul uritele lui obiceiuri? Nu cumva de acasă? S-a văzut doar bine că mama lui nu prea știe ce este respectul față de profesori și, probabil, nici față de alți oameni. E lîmpede, prin urmare, de unde a învățat copilul să fie obraznic. În plus, mama se solidarizează în rele cu fiul, are o optică greșită despre răspunderile ei și în general despre educație, despre felurile școlii și ale familiei în creșterea celor mici.

Tovarășa directoroare și-a notat: neapărat o discuție cu mama, care s-a constituit pentru ea un adevărat moment educativ. Pe bună dreptate. O discuție — sau poate mai multe — despre răspunderi, despre datoriile noastre, ale vîrstnicilor în educarea celor mici, despre eforturile școlii și ale familiei ce se cer foarte bine sincronizate în acțiunea aceasta de înaltă răspundere.

Niciodată să nu uităm familia cînd este vorba de educația celor mici. Pentru că influențele ei au o mare importanță în întreaga lor conduită. Lecțiile de educație pentru copii trebuie însoțite uneori de lecții și pentru părinți, deoarece cu cit școala va reuși să sporească influențele bune ale familiei, să le anihileze pe cele rele, cu atît mai mari vor fi progresele realizate zi de zi de ea în domeniul educației copiilor.

FLAVIA MUNTEANU

Acțiuni și rezultate

„Evident — ne-a spus din capul locului tovarăsa Aurelia Năcuță, președinta comitetului sindicatului învățământ din Bacău — instruirea birourilor grupelor sindicale este o sarcină care se află în centrul atenției noastre. Imediat după terminarea alegerilor sindicale, organizatorii de grupă și ceilalți activiști din grupele sindicale au fost instruiți temeinic asupra principalelor probleme pe care le au de rezolvat.

Firește, am ajutat în primul rând birourile grupelor sindicale în planificarea muncii. La ora actuală, majoritatea birourilor își desfășoară activitatea după planuri de muncă întocmite cu simț de răspundere, care urmăresc, în-deosebi, mobilizarea membrilor de sindicat la îndeplinirea exemplară a sarcinilor profesionale, la răspunderea experienței înaintea în munca didactică, la ridicarea măiestriei pedagogice, la sprijinirea cadrelor tinere. Traducând în viață prevederile planurilor, birourile multor grupe sindicale, cum sînt de exemplu cele de la școlile de 8 ani nr. 3 și nr. 4, de la Școala medie nr. 4 și altele, au reușit să organizeze cu competență și operativitate acțiuni concrete menite să sprijine conducerea școlilor în continua îmbunătățire a procesului instructiv-educativ. Ele au mobilizat cadrele didactice să participe activ la formele muncii metodice, le-au pus la dispoziție bibliografia necesară, contribuind astfel la ridicarea nivelului lor de pregătire profesională. Au dat bune rezultate și conferințele organizate de comitetul sindicatului în scopul lărgirii cunoștințelor de specialitate și de cultură generală ale învățătorilor și profesorilor. Conferințele cu temele „Unele probleme ale didacticii moderne” și „Personalitatea profesorului de tip nou”, de exemplu, au trezit mult interes în rândul cadrelor didactice.

În același timp, birourile grupelor sindicale au fost orientate spre sprijinirea celor 33 de cadre tinere repartizate în școlile orașului. Deosebit de eficiente s-au dovedit pe această linie schimburile de experiență, ca și lecțiile deschise. Birourile grupelor sindicale s-au îngrijit ca învățămintele căpătate în urma acestor acțiuni să fie generalizate. Totodată, organele sindicale au mobilizat cadrele didactice cu vechime să sprijine nemijlocit în muncă pe noii profesori și învățători. În acest sens merită relevată experiența bună a birourilor grupelor sindicale de la școlile medii din

localitate, care au stimulat cadrele cu experiență să acorde un ajutor concret colegilor nou numiți în învățământ.

Toate aceste acțiuni au venit efectiv în sprijinul conducerilor de școli în vederea ridicării nivelului muncii instructiv-educative, fapt dovedit de rezultatele bune dobândite de școlile din localitate în primul trimestru al anului școlar.

Îndrumate de comitetul sindicatului, birourile grupelor sindicale de la școlile medii nr. 1 și nr. 3, de la Școala de 8 ani nr. 7 și din alte școli ale orașului se preocupă în prezent de mobilizarea și de sprijinirea învățătorilor și profesorilor la ridicarea nivelului profesional prin obținerea gradelor didactice. Drept urmare, numeroase cadre didactice, cum sînt tovarășii Ion Tomozei, Beatrice Gheorghiu, Ion Gulei, Elena Bejan și alții, avînd sprijinul organelor sindicale, care veghează să li se asigure timpul necesar studiului și le înlesnesc procurarea

bibliografiei necesare, se pregătesc cu mult simț de răspundere pentru examene.

Am relevat în aceste rânduri doar o parte din activitatea birourilor grupelor sindicale din orașul Bacău, care sub conducerea organizațiilor de partid, îndrumate și sprijinite îndeaproape de comitetul sindicatului, mobilizează cadrele didactice la îndeplinirea exemplară a sarcinilor profesionale, ajutînd conducerile școlilor la continua perfecționare a procesului instructiv-educativ, sprijinînd îmbunătățirea pregătirii învățătorilor și profesorilor. Valorificînd și dezvoltînd ceea ce este pozitiv în activitatea sa, comitetul sindicatului își propune în prezent să lărgească formele de instruire a birourilor grupelor sindicale organizînd între ele schimburi de experiență, discuții în cadrul cărora activiști sindicali cu practică mai îndelungată să răspundă la întrebările ce li se pun etc.

S. MIRONESCU

Tabere — curs de geografie și științe naturale

Ca și în anii precedenți, și în vacanța de vară a acestui an S.S.N.G. va organiza tabere-curs pentru profesorii de geografie și științe naturale. De pe acum toate filialele societății, toți corespondenții săi voluntari, ca și cercurile de specialitate ale profesorilor au primit informații detaliate în legătură cu programul științific al taberelor. Numeroase cadre didactice se pregătesc să participe la cele 6 tabere-curs care vor avea loc în vacanța viitoare: una cu program de geografie (în regiunea Maramureș), una cu program de biologie (la stațiunea „Dr. I. Borcea”-Agigea, în regiunea Dobrogea) și patru cu program mixt, în regiunile Banat, Brașov, Bacău și Hunedoara. Fiecare tabără va dura între 15 și 18 zile, cuprinzînd câte o singură serie.

Activitatea în tabere va da participanților posibilitatea să aprofundeze cunoașterea unor probleme de geografie fizică și economică, geologie, floră și faună. Cadre didactice universitare și cercetători în domeniul științelor geografice și biologice vor pre-

zenta expuneri pe probleme actuale și importante de specialitate și vor conduce aplicații pe teren, care vor prilejui exemplificarea problemelor dezbătute și colectarea de materiale pentru colecții didactice. De asemenea, se vor efectua lucrări practice de laborator, vizite în întreprinderi, la stațiunile științifice locale etc.

Profesorilor participanți li se asigură transportul pe C.F.R. la și de la tabere, cazarea gratuită la sediul taberei și costul transportului cu mijloace auto pentru o aplicație finală de sinteză cu durata de 2—3 zile. Ei vor suporta personal cheltuieli în sumă de circa 550 lei, reprezentînd costul mesei, cazarea în cadrul unor deplasări, cheltuieli de regie etc. Doritorii pot cere detalii și se pot înscrie la tabere adresîndu-se filialelor, cercurilor și corespondenților voluntari raionali ai S.S.N.G., sau se pot adresa direct societății (București, Bd. Șchiu Măgureanu nr. 9, raionul 16 Februarie).

Înscrierile la taberele-curs se fac numai în lunile februarie și martie a. c.

Experimentul la clasele I-IV

(Urmare din pag. I-a)

sul este vizibil, de asemenea, pe plan educativ: de pildă, în privința disciplinei, care devine mai conștientă, mai legată de inițiativa elevilor — toate acestea însă cu condiția respectării unității de cerințe pedagogice, a existenței unui colectiv didactic, care în întregime lui, coordonat de diriginte, poate acționa cu consecvență.

Numeroși participanți la ședință care s-au ocupat îndeaproape de realizarea experimentului în unele școli din București, din regiunile Bacău, Banat etc., au ilustrat cu experiența lor particulară avantajele noii soluții în predarea diferitelor obiecte (limba română, științele naturii, muzică, educație fizică etc.).

În discuții s-a conturat un argument important pentru valoarea educativă a sistemului experimentat: asigurarea unei instrucții net superioare, în special sub raport calitativ, formativ, înseamnă totodată asigurarea în mare măsură a unei educații morale superioare.

Atît în darea de seamă, cît și în cele spuse de o serie de vorbitori s-au remarcat totuși, în spirit critic, o serie de lipsuri a căror în-

lăturare se impune. S-au propus în ședință câteva măsuri judicioase, dintre care amintim: mai bună încadrare a școlilor experimentale cu profesori de specialitate, înlăturarea fluctuației în rîndurile personalului didactic din aceste școli, respectarea continuității colectivelor de elevi, mai buna îndrumare de către secțiile de învățămînt regionale, desființarea claselor de control din școlile experimentale (întrucît clasele școlilor obișnuite sînt un termen de comparație mult mai sigur și mai elocvent), elaborarea și difuzarea unui îndrumător metodic precedat de o scrisoare metodică (atît pentru motivarea experimentului, cît și pentru practicarea lui competentă, optimă), dezbateră mai frecventă în presă a problemelor experimentului etc.

În încheierea lucrărilor ședinței s-a subliniat caracterul pozitiv și valoros al experimentului, care se apropie în prezent de concluziile sale, s-au adoptat propuneri și s-a definit sarcina esențială a experimentului pe viitor: odată stabilită superioritatea noului sistem de predare la clasele mici, cercetările trebuie să ducă la realizarea unui model complet, limpede pînă în detalii, de activitate pedagogică potrivit noului sistem.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Ministerul Învățămîntului a difuzat recent la organele locale de învățămînt instrucțiuni privind organizarea și desfășurarea olimpiadelor de literatură română, de matematică, de fizică și chimie. În instrucțiuni se arată că aceste olimpiade se organizează anual pentru elevii claselor IX-XII ale școlilor medii, școlilor pedagogice și școlilor profesionale și tehnice de către secțiile de învățămînt împreună cu societățile științifice și filialele lor, cu concursul directorilor de școli, al personalului didactic și cu sprijinul organelor U.T.M. Ele se desfășoară în trei faze. Faza pe localitate are loc în prima duminică a lunii februarie în toate localitățile unde există cel puțin o școală medie (în București pe raioane) iar în alte centre școlare mari pe grupe de școli, pentru a se evita supraaglomerarea. Faza pe regiune (Capitală) se va organiza în două, a treia și a patra zi a vacanței de primăvară, iar faza republicană în ultima duminică a lunii aprilie și în următoarele două zile pentru olimpiada de matematică și în perioada 3-5 iulie pentru olimpiada de literatură română și pentru cea de fizică și chimie.

La faza pe localitate se pot prezenta toți elevii care doresc, pînă în seama de faptul că într-un an școlar un elev poate participa la un singur concurs. La faza regională, precum și la cea republicană se vor prezenta elevii care au fost premiați la etapa precedentă și cei aprobați de comisia regională (respectiv centrală) a olimpiadei, potrivit instrucțiunilor societăților.

Pentru buna desfășurare a olimpiadelor se constituie comisii pe localitate, regionale (pentru orașul București) și centrale. Comisiile se ocupă de îndrumarea și controlul pregătirii și desfășurării fazei respective, de studierea raportului comisiei etapei precedente și a lucrărilor scrise ale elevilor o evidențiați, de stabilirea pe baza acestor documente și a informării delegaților trimiși să asiste la lucrările etapei precedente a listei participanților la etapa pe care o conduc, de definitivarea rezultatelor fazei, de fixarea și comunicarea evidențierilor, de organizarea și pregătirea festivității de încheiere a olimpiadei la fiecare fază, de valorificarea rezultatelor înregistrate etc. În toată activitatea lor comisiile vor primi sprijinul secțiilor de învățămînt.

Subiectele probelor pentru fiecare fază a olimpiadei vor fi astfel stabilite încît să se realizeze o verificare complexă a pregătirii participanților la concurs, urmărind atît cantitatea și calitatea cunoștințelor, nivelul priceperilor și deprinderilor, capacitatea de interpretare și de sinteză, cît și cunoașterea realizărilor dobîndite de oamenii muncii din țara noastră, sub conducerea înțeleaptă a partidului, în desăvîrșirea construcției socialismului. Subiectele pentru fazele pe localitate, regionale și republicane ale olimpiadelor se stabilesc de către societățile științifice pe baza propunerilor primite din partea filialelor și subfilialelor. Subiectele pentru faza pe localitate vor fi trimise în plic sigilat secțiilor de învățămînt raionale (orașanești), plic ce se va preda de delegatul secției de învățămînt președintelui fiecărei comisii pe localitate cu cel

mult o oră înainte de începerea olimpiadei. Pentru faza regională, plicurile se vor preda președinților comisiilor regionale de delegații societăților, cu o oră înainte de începerea acestei faze. Pentru faza republicană, plicurile cu subiecte vor fi înmîinate de către președintele fiecărei comisii centrale responsabililor de săli în dimineața zilei de concurs, cu cîteva minute înainte de începerea acestuia.

La fazele pe localitate, regiune și la faza republicană, se acordă premii, mențiuni și diplome.

De asemenea, instrucțiunile se referă la condițiile de transport, cazare și hrană a elevilor participanți la olimpiade și dau indicații privind criteriile de apreciere a lucrărilor acestora.

În încheiere se subliniază că, pentru ca olimpiadele să stîrnească în întreaga masă de elevi interesul și dragostea pentru știință, pentru literatură, dorința de a fi la curent cu ultimele noutăți în domeniul științei și al tehnicii, al literaturii, olimpiadele de literatură română, de matematică și de fizică și chimie trebuie să-și găsească locul convenit în planul de muncă al școlilor, al secțiilor de învățămînt.

După cel mult 10 zile de la etapa regională, secțiile de învățămînt regionale (ale orașelor București și Constanța) vor informa Ministerul Învățămîntului asupra rezultatelor obținute la primele două faze ale olimpiadelor, arătînd concluziile ce se desprind cu privire la predarea disciplinelor respective în fiecare raion în parte, precum și cauzele și măsurile ce se impun pentru ridicarea nivelului de pregătire a elevilor. Totodată, vor arăta sprijinul acordat olimpiadelor și vor face propuneri pentru viitor.

*

Organele de îndrumare și control ale Ministerului Învățămîntului au constatat în ultimul timp că în unele școli se încasează contribuții bănești de la părinții elevilor. Asemenea contribuții au fost încasate, în numele comitetului de părinți, la începutul anului școlar sau pentru cumpărarea unor bilete la diferite manifestări culturale-artistice (uneori aceste bilete au fost vîndute chiar după desfășurarea spectacolului respectiv).

Ministerul Învățămîntului atrage atenția că asemenea procedee, care contravin prevederilor Regulamentului școlilor de cultură generală, trebuie să înceteze de îndată.

S-a constatat de asemenea că într-o serie de școli cadrele didactice obligă pe elevi să-și scoată încălțămîntele la intrarea în clasă și să îmbrace un fel de papuci. Desigur, această măsură izvorăște din grija personalului didactic pentru buna întreținere a școlilor, dar rezultatul obținut nu corespunde nici cerințelor educative, nici celor igienice și estetice. Important pentru dezvoltarea la elevi a simțului de curățenie și ordine este deprinderea lor cu curățarea sistematică a încălțămîntului înainte de a intra în școală sau în sălile de clasă, îndeosebi pe vreme de ploaie sau ninsoare. La formarea acestei deprinderi trebuie să contribuie discuțiile purtate în orele de dirigentie. În cadrul adunărilor cu elevii, precum și îndrumarea profesorilor de serviciu pe școală, a pedagogilor și a personalului administrativ.

Învățămîntul în Italia

Anul școlar curent încheie pentru învățămîntul italian o perioadă trienală de tranziție, denumită „micul pian”, care a pregătit trecerea la aplicarea planului pentru anii 1965—1970.

În momentul de față tabloul învățămîntului din Italia înfățișează o multitudine de forme. Veriga de bază a învățămîntului italian este școala primară pentru copiii de la 7 la 10 ani.

Pentru elevii de la 11 la 14 ani există tipuri foarte variate de școli. Este vorba în primul rînd de școala cu durată de 3 ani (corespunzătoare claselor 5—7 ale viitoarei școli generale instituită prin legea din 1962). Această școală se adresează, în momentul de față, în special copiilor din mediul rural. Se prevede ca în anul 1966 abia comunele cu mai mult de 3.000 de locuitori să dispună de asemenea școli.

Elevii de 11—14 ani de la orașe învață în școli secundare de primul grad¹⁾ — de stat, particulare și confesionale — care în momentul de față numără mai mulți elevi decît școala de 3 ani de la sate.

Pregătirea de cultură generală pentru elevii de la 14 la 19 ani este continuată în învățămîntul secundar de gradul II și în licee. În cadrul liceului, accentul este pus pe învățămîntul clasic. Absolvenții școlilor secundare pot studia în orice formă ale învățămîntului tehnic și în facultățile învățămîntului universitar, în afara facultăților de litere și de filozofie, pentru care trebuie să dea un examen suplimentar de limba latină.

Învățămîntul special este reprezentat de școlile pentru pregătirea artistică-muzicală a elevilor deosebit de dotați și de institutele pedagogice care pregătesc învățători.

În ultimul timp au avut loc schimbări însemnate în învățămîntul profesional și tehnic: au fost desființate așa-numitele școli tehnice creîndu-se în schimb școli de pregătire profesională în care baza pregătirii o constituie practica în unele uzine și întreprinderi, instruirea teoretică (studiul cunoștințelor de tehnologie) realizîndu-se în general în două zile săptămînal.

Pentru pregătirea muncitorilor calificați există și diferite institute profesionale și tehnice care au drept obiectiv formarea specialiștilor cu calificare medie pentru diferite sectoare economice, pentru sănătate, cultură etc. Astfel, unele institute profesionale și tehnice pregătesc desenatori, dieteticieni, tehnicieni stomatologi, cadre pentru turism, pentru comerț etc.

O problemă a căreia i se acordă atenție în momentul de față o

constituie cursurile pentru adulți, pentru numeroșii analfabeți și semianalfabeți.

În prezent forurile de conducere ale învățămîntului italian se preocupă de asigurarea cadrelor de profesori. Școlile necesită anual un contingent de aproximativ 12.000 de profesori, în timp ce institutele de învățămînt superior nu pregătesc în prezent decît cca. 6.000 de absolvenți anual. După cum se vede, problema nu poate fi soluționată în termen prea scurt. Pe lângă soluțiile tranzitorii privind utilizarea învățătorilor pentru predarea disciplinelor de specialitate se impune îmbunătățirea „statutului profesorilor”.

Forțele democratice din Italia militează pentru ridicarea la un nivel mai înalt al învățămîntului, pentru asigurarea caracterului progresiv al acestuia prin cuprinderea tuturor elevilor de vîrstă școlară și prin modernizarea continuă a conținutului și formelor de predare.

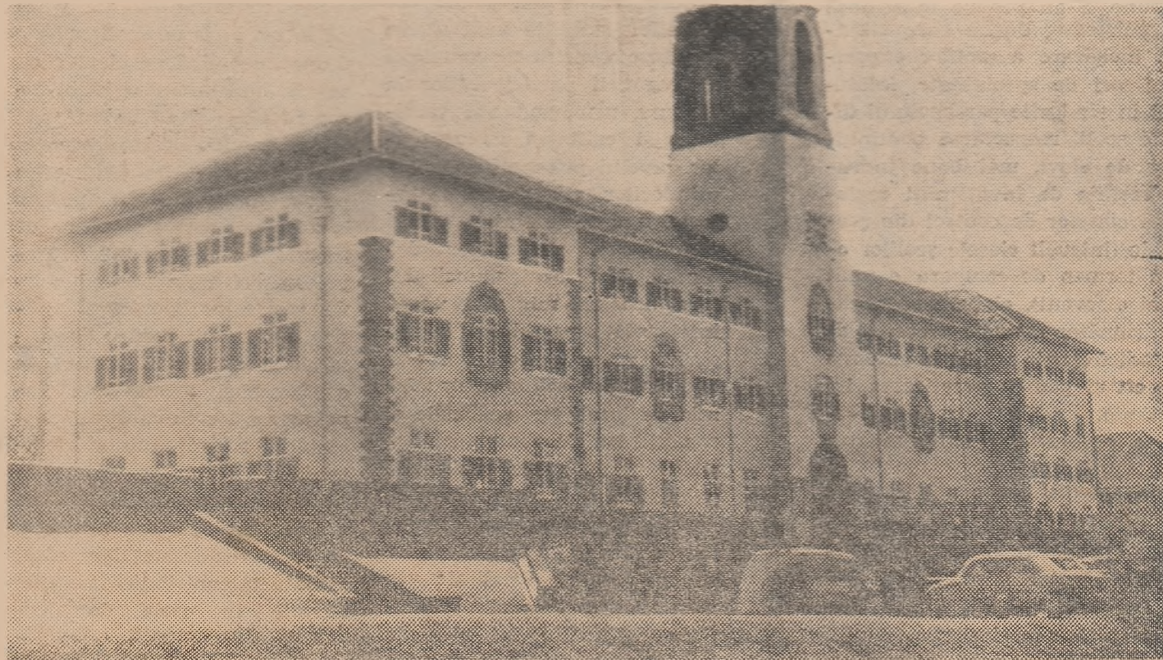
¹⁾ Conform unei convenții adoptate în cadrul Biroului Internațional de Educație, școlile secundare de gradul I corespund claselor gimnaziale iar școlile secundare de gradul II, cursului superior de liceu.

cut aprecieri favorabile asupra învățămîntului superior din țara noastră, relevînd grija specială acordată tineretului și realizării aspirațiilor sale, cit și sistemului planificat de admitere în învățămîntul superior, care asigură pe de o parte calificarea superioară optimă, iar pe de altă parte, lipsa totală de șomaj intelectual.

Pentru a stimula activitatea de cercetare științifică a profesorilor din învățămîntul de toate gradele Biblioteca centrală din Pekin, cea mai mare bibliotecă din R. P. Chineza, a pus la dispoziția acestora lucrările aflate în cadrul secțiilor de incunabule și manuscrise rare, de care puteau dispune înainte doar oamenii de știință. Profesorii care doresc să facă studii cu caracter științific pot cerceta acum în original sau în copii pe film 8000 de pergamente cuprinzînd cărțile rare din China antică. Enciclopedia Iun-Lo, alcătuită în secolul al XV-lea

și formată inițial din peste 10.000 de volume, seria de opere filozofice, istorice, literare și științifice care poartă denumirea de Si-Gu-Cian etc. Datorită utilizării ample a acestor prețioase lucrări documentare numeroși profesori din Pekin au elaborat în ultimul timp o serie de valoroase studii cu caracter istoric și monografic.

Studioul filmelor de știință popularizată din Sofia desfășoară o activitate susținută în sprijinul procesului de învățămînt. Numai în anul 1964 au fost produse de către acest studio aproximativ 40 de filme de știință popularizată, în majoritatea lor pe teme legate de disciplinele studiate în școlile de cultură generală, profesionale și tehnice, sau în învățămîntul superior. De asemenea, studioul a produs diferite filme-povești și diafilme pentru instituțiile preșcolare și școli.

Clădirea Universității din Kampala, capitala Republicii Uganda.

CORRESPONDENȚĂ

BACĂU

Profesorii din orașul Bacău manifestă o deosebită preocupare pentru educarea muzicală a elevilor. În colaborare cu Filarmonica din oraș școlile organizează deseori concerte pentru elevi. Recent, ne informează tovarășul F. Radu, a fost organizat un concert pentru elevii Școlii medii nr. 3. Concertul a fost dirijat de artistul emerit Mircea Cristescu, avînd ca solist pe violonistul Varujan Cozîghian. Programul a cuprins lucrări de compozitori clasici și contemporani. Prezentarea succintă a compozitorilor și pieselor din program a înlesnit înțelegerea de către elevi a semnificației lucrărilor interpretate.

COSTEȘTI-ARGEȘ

Învățătoarea Elena Radu ne informează despre ședința cu părinții organizată de curînd de către colectivul didactic al Școlii medii din Costești. La această ședință, la care au participat peste 200 de părinți, a fost prezentat un referat interesant și documentat, cu tema „Familia în statul socialist”. Referatul a cuprins numeroase exemple concrete care au subliniat marea influență pe care o are în educația copiilor comportarea părinților, atmosfera din familie. Atît cadrele didactice cît și părinții au subliniat în cuvîntul lor că atunci cînd în familie domnește înțelegerea, atitudinea sănătoasă față de muncă, și comportarea copiilor este bună.

Prima ședință cu părinții din acest trimestru a constituit încă un prilej de întărire a colaborării între școală și familie în vederea educării comuniste a elevilor.

CLUJ

Recent, elevii claselor a XI-a de la Școala medie nr. 7 din Cluj au participat la o oră de dirigenție deosebit de instructivă. La această oră, ne comunică profesoara Agneta Ditroi, a fost organizată o discuție pe marginea unor filme vizionate în prealabil de întreaga clasă și, firește, de dirigență. Discuțiile pe marginea filmelor au fost vii, însuflețite. Ele s-au oprit îndeosebi asupra problemelor care privesc prietenia, tovarășia, dragostea și au dovedit că elevii au o concepție sănătoasă, că ei privesc și judecă cu maturitate aceste probleme.

ONEȘTI

După cum ne scrie prof. Angela Mocanu, colectivul de cadre didactice de la Școala medie nr. 2 din Onești acordă o deosebită atenție îndrumării lecturii extrașcolare a elevilor. Una dintre problemele care îi preocupă în mod deosebit în această privință o constituie controlul lecturii elevilor. Nu de mult, în cadrul comisiei metodice a profesorilor de limba română a fost dezbătută pe larg această problemă. Din discuții s-a desprins utilitatea folosirii citorva procedee a căror eficiență profesorii au verificat-o în practică. Asemenea procedee sînt, de pildă, controlul prin sondaje, verificarea caietelor de lectură, discuțiile purtate în cadrul orelor prevăzute în mod special de programă pentru controlul lecturii etc.

TÎRGU JIU

Activitatea desfășurată de cercul literar al elevilor din cadrul Școlii generale de 8 ani nr. 5 din Tg. Jiu — ne scrie prof. Gh. I. Fometescu — vine efectiv în sprijinul muncii instructiv-educative desfășurate de către profesori. În cadrul acestui cerc elevii au putut asista la serate literare închinată vieții și operei lui M. Eminescu și Ion Creangă, au auzit fragmente din opera lui M. Sadoveanu și versuri de Tudor Arghezi, imprimate pe discuri în lectura autorilor, înregistrări din opera lui Gr. Alexandrescu, I. L. Caragiale etc. De o deosebită atenție se bucură printre membrii cercului acțiunea de culegere a bogatului folclor local, organizată din inițiativa profesorilor. Numai elevii claselor a VI-a și a VII-a au cules pînă acum peste 200 de creații populare orale.

LUGOJ

Profesorul Dan Popescu ne vorbește într-o scrisoare despre preocupările comisiei metodice a profesorilor de istorie și științe sociale de la Școala medie nr. 2 din Lugoj. În această comisie, scrie cititorul nostru, sînt luate deseori în discuție anumite lecții sau capitole mai dificile care urmează să fie predate în perioada imediat următoare. Așa, de pildă, tema unuia din ședințele recente ale comisiei metodice a constituit-o predarea lecției „Comuna din Paris” la clasa a X-a. Pe baza discuțiilor purtate, profesorii au înlocuit un plan de lecție detaliat, menit să le slujească drept ghid în predarea cunoștințelor respective.

SIMLEUL SILVANIEI

Secția de învățămînt a raionului Simleu a organizat nu de mult — ne comunică prof. Alexandru Burnea, de la Școala generală de 8 ani din Simleul Silvaniei — un curs pentru unii învățători și profesori care predau la clasele I—VIII. În cadrul acestui curs s-au prezentat referate și s-au purtat discuții pe teme ca „Formarea noțiunilor de istorie”, „Analiza literară a operelor lirice, epice și dramatice care figurează în programa claselor V—VIII”, „Metodica predării lecțiilor din capitolele „Hidrosfera” și „Vulcanii” la clasa a VII-a” etc.

BĂRBĂTEȘTI - GILORT

Comisia metodică a profesorilor dirigenți de la Școala de 8 ani din comuna Bărbătești, regiunea Oltenia, ne informează profesorul Iancu Popescu, desfășoară o rodnică activitate pe linia folosirii unor forme cît mai eficiente în munca educativă. În scopul promovării experienței pozitive se organizează în școală ore deschise de dirigenție. Interesantă a fost bunăoară ora la care s-a discutat tema: „Învățătura, prima datorie a școlarului”. Recent a avut loc o oră deschisă de dirigenție la care s-a discutat despre prietenie și tovarășie.